

Szerkesztőség: **Radótvizta**
és nyomda: **Bud. Reg. Ferdinand** (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sörgőncim:
Közlöny. Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente
1080. félévre 540. negyed-
évre 270. havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
Közzététel: Egyszer 5 Lej.
Másnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 ban felár.)
Hirdetések tarifa szerint ::

XLVI. évfolyam, 284. szám * Főszerkesztő: **STAUBER JÓZSEF** * Péntek, 1931. december 11

Goga: „A kisebbségek iránt a legnagyobb tiszteletet és szeretetet érzem”

Interpelláció a sorozatos repülőszerencsétlenségek miatt — Egy milliárd lej segélyt helyeztek kilátásba a községek részére, a tanítói fizetések pótlására

A parasztság már nem tekinti a magántulajdont szentségnek

Bucurestiből jelentik: A Kamara ma délelőtti ülésén Otetelesea nu kérte, hogy ezentul szorogat legyen az interpellációs nap. Argetoianu belügyminiszter a kormány nevében kijelentette, hogy nincs ellene kifogása. Vas a averescanus kérdezi, hogy a kormány miért nem folytatja Dobrescu Aurél. Boila Romulus és az előző kormány olyan exponensei ellen az eljárást, akiket közpénzek elmulasztásával vádoltak? Lupu dr. megemlékezik Popescu repülőkapitány tragikus haláláról és felkéri a kormányt, hogy ellenőriztesse az összes repülőgépeket a hasonló szerencsétlenségek megelőzése céljából. Trancu-Iasi csatlakozik Lupu dr. felszólalásához. Ő is kéri a repülőgépvártás ellenőrzését és az ellenőrzés elmulasztóinak megbüntetését, majd megkérdezi, mi történt a repülőbélyegek árából összegyűlt pénzzel?

Argetoianu: Eddig 150 millió lej gyűlt össze és ezt az összeget a kormány ellenőrzése alatt álló külön alapon kezelik.

Fischer Tivadar dr. az állampolgársági kérdésben interpellál. Örömmel értesült arról, hogy a kormány egyszakaszos törvényjavaslattal szándékozik rendezni a kérdést, azonban az a véleménye, ha az igazságügyminiszter rendezni akarja a dolgot, akkor ne félmegoldást keresen. Az előző kormány idején már elkészült egy törvényjavaslat, amelyhez az összes tényezők és pártok hozzájárultak és kéri, hogy ezzel egyeztessék össze az új javaslatot.

Lupu dr. Fischer Tivadar interpellációját magáévá teszi és bejelenti, hogy Csernovitzban 800 román nem tudta elismertetni állampolgárságát.

Laár Ferenc dr. a Magyar Párt nevében tiltakozik az elemiiskolai törvény módosítása ellen, amely másfélmilliárd lejjel akarja megterhelni a községeket és a megyéket. A községek nem bírják el ezt a terhet és az eredmény az lesz, hogy a tanítók nem fogják megkapni fizetésüket. A kisebbségi felekezetekre kétszeres, sőt háromszoros terhet hárul a módosítás folytán, mert a felekezeti iskolákon felül az állami iskolák fenntartásához is hozzá kell járulniuk.

Az állam biztosítsa a tanítók fizetését

Roznoveanu szoc. dem. szintén tiltakozik a módosítás ellen és a javaslat visszavonását kéri. Petrovicu teljesen elhibázott dolognak tartja, hogy az állam az amúgy is szerencsétlen sorsban lévő tanítókat kiveszi gondoskodása alól. Ha eddig rosszul fizették a tanítókat, mégis biztosítva voltak az állam által, ezután azonban nem lesz semmi biztosíték a fizetésükre.

Argetoianu: — A vita teljesen felesleges. Ha önök nem szavazzák meg a módosítást, akkor nem tudom megszavaztatni a költségvetést. Ebben az esetben pedig eltávozom a helyemről.

Petrovicu: — Nem akarunk kormányt buktatni, de mint az oktató-testület parlamenti tagja, köteles vagyok tiltakozni a javaslat tanítóellenes intézkedései miatt.

Perceanu, a javaslat előadója azt hiszi,

hogy a kormány gondoskodni fog megfelelő alapokról a megyék és községek számára.

Toni, a tanítók szövetségének elnöke, szintén tiltakozik a javaslat ellen.

Lupu dr.: — Értjük, hogy a pénzügyminiszter félti a költségvetést, de az elemi iskolai oktatás is van olyan fontos. Emelje fel a miniszter ur másfél milliárddal a költségvetést, de ne tegye labilissá az elemi iskolák lételemét.

Argetoianu kijelenti, hogy hajlandó magát arra kötelezni, hogy ha a községek és megyék képtelenek lennének fenntartani az iskolákat, rendkívüli hitelekkel folyósítson részükre.

Lupu dr.: — Vegye ezt be a költségvetésbe!

Argetoianu kijelenti, hogyha a javaslat ellenzői mindenáron garanciát követelnek, hozzájárul ahhoz, hogy a költségvetési javaslat egy szakaszában egymilliárd lej biztosítékot nyújt az iskolák fenntartására a községeknek és megyéknek.

Vihar a vita bezárása miatt

Az elnöklő Radovicu elnök közli, hogy javaslat érkezett a vita bezárására.

Lupu dr.: Elnök ur tartsa magát a házszabályokhoz. Ön nem indítványozhatja a vita bezárását!

Nagy zai tör ki erre. Otetelesea nu felszalad az emelvényre és ott tiltakozik az elnök rendelkezése ellen.

Radovicu elnök kijelenti, hogy házszabályszerűen járt el és feltette a kérdést szavazásra. A többség hozzájárult a vita bezárásához, majd megszavazta a törvényjavaslatot.

A Kamara ma délutáni ülésén Goga Octavian szólalt fel a költségvetési javaslatához és igen

Ostromállapot képét mutatja

Renőrkordon vette körül a főbb utvonalakokat — A gyalogjárók nem léphettek le az uttestekre — A diákság tüntetése a kormány ellen

Belgrádból jelentik: A legutóbbi napokban egymást követő diákzavargások, következtében a helyzet igen feszült és ugy a lakosságon, mint a katonaságon idegesség vett erőt. Már csütörtök reggelre virradó éjszaka harminc főnyi lovasjárók körkálták be a főváros uccáit, míg a kora reggeli órákban a rendőrök egész sor diákot tartóztattak le. A délelőtti folyamán pedig nagy izgalmat keltő incidens történt a belgrádi temetőben. December 10-én volt ugyanis évfordulója Pasic volt miniszterelnök elhunytának és az államférfiú sirjánál az orthodox egyház rendelkezései szerint nagy gyászistentiszteletet kellett volna tartani. A temetőbe igyekvő emberek azonban megdöbbenéssel látták, hogy a temető: háromszoros rendőri kordon vette körül már a kora reggeli óráktól kezdve és a hatóság emberei csakis a negyven éven felüli embereket engedték be a temetőbe, mert attól tartottak, hogy a diák-

ság a gyászünnepséget is esetleg arra használta fel, hogy a kormány ellen demonstrációt rendezzen. Pasic sirjánál előkelő, de csak egészen kevés számú közönség gyűlt össze és ezt a gyülekezetet is szuronyos csendőrök sorfala állta körül. Az ünnepségre érkező pap kijelentette, hogy a bajonettekre való tekintettel kénytelen lemondani az isentisztelet megtartásáról és ezután a közönség el is távozott a temetőből.

Érdekes beszédben állapította meg, hogy ma egészen más a mentalitás, mint évekkel ezelőtt és a háború, majd az agrárreform, a maga forradalmi jellegű kisajátításaival megváltoztatták a parasztság egész filozófiáját és ez oda vezetett, hogy a parasztsztyály már nem tekinti a magántulajdont olyan szentségnek, mint háború előtt. A vezető-egyénségek sem voltak és nincsenek felkészülve az új időkre. „sőt azt is állithatom, hogy Románia nem volt felkészülve évszázados álmanak megvalósulására sem”. Így történt, hogy alig néhány megfelelő embert tudtak rendelkezésre bocsájtani, sok-sok ezer képzett tisztviselőre lett volna szükség a nagy átalakulás alkalmával. Emiatt származott a sok elégedetlenség, sőt gyűlölet is.

A kisebbségekről beszél ezután, akik iránt — ugymond — a legnagyobb tiszteletet és szeretetet érzek, de letagadhatatlan, hogy gyakran centrifugális törekvéseket képviselnek! (?)

Bratianu Dinu királyi kihallgatása

Ezután Valcovici ipar- és kereskedelemügyi miniszter benyújtotta az uttörvény módosításáról szóló javaslatot, majd Perieteanu, a Vlad Tepes liga tagja szólalt fel a költségvetési javaslatához. Megállapítja, hogy Románianak végre van diktátora, aninek nagyon örvend. A diktátor a király!

Raduceanu: Nem diktátor, hanem az összes románok királya!

Perieteanu: A király az ország monarchája és így természetesen diktátora!

Végül kijelentette, hogy megszavazza a költségvetést.

Raduceanu a következő szónok, aki Gogával szemben megállapítja, hogy nem prerevolucionáris korszakot élünk, mert ez maga a forradalom korszaka és a forradalom realizálásának stádiuma. Támadja a kormányt, kritizálja a költségvetési javaslatot, amit nem szavaz meg.

Bratianu Dinu tegnap hosszabb kihallgatáson jelent meg Károly király előtt. Politikai körökben az audiencia élénk feltűnést keltett, tekintettel arra, hogy Bratianu Dinu 30 év óta nem volt királyi kihallgatáson. A liberális-párti vezetőpolitikus három évtizeden keresztül azért nem jelent meg az uralkodó előtt, mert ezalatt Bratianu Jonel és Vintila vezették a pártot, most azonban, hogy ő került a liberális-párt szakosztályának élére, szükségesnek látta, hogy a királyt tájékoztassa gazdasági elveiről.

A rendőrségi intézkedések még az esti órákban sem szüntek meg és kordon vette körül a főbb utvonalakokat is, úgy, hogy a járőreik nem mehetek át az uttesteken. A rendőriönökség kiáltványban szólította fel a polgárságot arra, hogy a biztonsági szervek valamennyi parancsának nyomban tegyenek eleget, mert minden eilenszengülési kísérletet a rendőrség a legerélyesebben elnyom.

Tavasza elkészül Aradon a nemzetközi repülő-állomás

Ruzsinszky tábornok, a román légi-ügyek vezetője ismertette a nagyszabású terveket Arad katonai, közigazgatási, kereskedelmi és vámvezetői előtt — Légiforgalmi vámhivatal, pilótaiskola és egy nemzetközi rádióleadó-állomás épül fel 1932. tavaszára az aradi légiforgalmi-állomás mellett — Lugo szerepe az új légi-forgalomban.

Sturdza őrnagy, a minisztérium képviselőjének szenzációs nyilatkozata az Aradi Közlöny számára

Ma délután zajlott le az aradmegyei prefektúra főispáni kabinetjében az a nagyjelentőségű értekezlet, amelyet az *Aradi Közlöny* legutóbbi számában legelsőnek jeleztünk és amelynek összeállítására Ruzsinszky Kázmér nyugalmazott tábornok, az ország repülőügyi legfelsőbb adminisztrátorának megérkezése adott aktuális alkalmat. Ruzsinszky nyugalmazott tábornok, Románia tényleges légügyi minisztere a déli órákban érkezett meg Aradra, hogy személyesen vegyen részt azokon a tárgyalásokon, amelyeket

Aradmegye és Aradváros hivatali vezetőivel a város területén létesítendő nemzetközi repülőforgalmi állomás felállítására vonatkozólag kívánt megtartani.

Az állomáson az aradmegyei prefektúra kocsijával Sturdza N. nyugalmazott őrnagy, az iparügyi minisztérium légügyi osztályának meghatalmazott légügyi vezérfelügyelője várta, aki már egy nappal előbb Aradra érkezett, hogy Serbanu György dr. megyei prefektussal, Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnökkel és Pacuraru Brutus kamarai vezértilkarral egyetértőleg előkészítse a bizalmas értekezlet anyagát. Balacescu tábornok a hadsereg képviselőjében vett részt a tárgyalásokon és az aradi tartózkodásuk ideje alatt a nyugalmazott katonatisztek a generális vendégei voltak.

Délután négy órakor kezdődött meg a nagyfotosságú értekezlet a megyei prefektúrán, ahol Balacescu divízió-parancsnokkal és Serbanu György dr. megyei prefektussal az elen. Radu Cornel dr., Lázár Ágoston dr., Moga Romulus dr. rendőrvezető, Pacuraru Brutus iparkamarai vezértilkár, Nestorescu vámfőnök, Pop Victor postafőnök fogadták az érkezőket. Inkognitóban résztvett az értekezleten Hamat lugosi prefektus is. Ruzsinszky tábornok, Sturdza őrnagy kíséretében jelent meg az értekezleten és miután üdvözölte a megjelent hatóság vezetőket, megnyitotta a hivatalos jellegű megbeszélést. Rövid exozéjában ismertette az Aradon felállítandó nemzetközi repülőjárat-állomás felállításának tervét, amelyet teljes részletességgel közölt legutóbbi számában az *Aradi Közlöny* — majd kérte a megyei és városi hatóságok vezetőjét, hogy a belügyi és kereskedelemügyi minisztériumok előzetesen megadott felhatalmazása alapján támogassák a terv megvalósításának akcióját. Termékeny és változatos eszmecsere fejlődött ki a tábornok és a megjelent hivatali vezetők között, amelynek során kialakult az érdekelt egységes álláspontja, amelyet kölcsönösen megfogalmazott határozatban juttattak hivatalosan is kifejezésre. Eszerint

az aradi közigazgatási, kereskedelmi és vámhatóságok egyhangu akarattal teszik magukévá az Aradon felállítandó nemzetközi repülőállomás megépítésének tervét és örömmel járulnak hozzá, hogy ennek a repülőállomásnak keretében egy légiforgalmi vámhivatal is elhelyezésre találjon.

Nyilatkozik a minisztérium képviselője

Az *Aradi Közlöny* munkatársának alkalma volt érintkezésbe lépnie az értekezlet lefolyása után a miniszteri hatáskörrel felruházott légügyi vezetővel, Ruzsinszky tábornokkal, aki felhatalmazta Sturdza őrnagy légügyi vezérfelügyelőt, hogy az *Aradi Közlöny* nagy nyilvánosságát utján közölje az eddigi tárgyalások befejezett eredményeit. Sturdza őrnagy kérdéseink során a következő, rendkívül érdekes nyilatkozatot tette:

— A mai értekezleten hivatalos formában nyertek befejezést eddigi megbeszéléseink Aradmegye és Aradváros hivatali vezetőköreivel — mondotta Sturdza őrnagy. — Egyhangulag vettük határozatba, hogy Aradon fogjuk felállítani azt a nemzetközi repülő-állomást, amely arra lesz hivatva, hogy az országon átvonuló valamennyi nyugatról jövő nemzetközi légi-járat számára megállóhelyül szolgáljon. Ettől függetlenül a kereskedelemügyi minisztérium, melynek meghatalmazottja vagyok, ugyancsak itt kívánja felállítani a légi járatok vámhivatali intézményét is, amelynek létrehozására vonatkozó megbeszéléseinkbe bevontuk az aradi és a megyei vámhatóságok képviselőit. Az aradi légiforgalmi vámhivatalt az érvényben lévő nemzetközi szerződések előírásainak szemmel tartása mellett fogjuk felállítani és úgy vélem, hogy ennek az intézménynek javát fogja látni a város kereskedelmi élete is.

— Amíg Arad az új légi-járatok utas- és áruforgalmának lesz világvárosi rávón álló állomása, — folytatta nyilatkozatát Sturdza őrnagy — addig gondoskodnunk kell egy olyan állomásról is, amely a légi-járat repülőgépeit benzinnel és olajjal, valamint az esetleg szükséges műszaki javításokkal látja el. Ezt az állomást egy további légvonalban, Lugoson fogjuk felállítani, ahol ugyancsak van erre a célra megfelelő terület, sőt hangár is. Lugoson

A kül- és belföldi érdekeltségek választása Aradra esett

További kérdéseinkre vonatkozólag Sturdza őrnagy a következőkben fejezte be nyilatkozatát:

— A repülőállomás építési munkálatai — amint informáltak — máris megindultak az aradi repülőtéren. A teljes átépítésekhez a tavasszal kívánunk hozzáfogni és a munkálatok egymással párhuzamosan fogják megvalósítani a repülőterre, a légiforgalom vámintézményére, a rádió-leadóállomásra és a pilóta-iskola felállítására vonatkozó terveinket.

A nemzetközi érdekeltségek és a mi felesleges fórumaink választása Aradot és Lugost illetőleg ma már végleges:

a további tárgyalásaink csupán a részletekre vonatkozólag kívánják tisztázni az egymás mellé kerülő álláspontokat.

Ruzsinszky tábornok az éjszakai vonattal elhagyta Aradot és visszautazott Bucurestibe.

kívánja a minisztérium megvalósítani a romániai motornélküli repülőiskola első modern intézményét, de nem lehetetlen, hogy ugyanakkor

Aradon egy rendes pilóta-iskolát állítunk fel a nemzetközi repülő-állomás mellett.

Mindezek olyan tervek, amelyek felfogásuk szerint a repülőállomás létesítési munkálataival kapcsolatosan, könnyen realizálhatók.

— Örülök, hogy Aradon annyi megértéssel fogadták a hatóságok vezetői az akciót és siettek támogatásukról biztosítani úgy az érdekelt nemzetközi légiforgalmi érdekeltségeket, mint a román polgári légiforgalom vezetőköreit. Véleményem szerint így nem lehet annak sem akadálya, hogy a repülőállomás felépítésével párhuzamosan egy ugyancsak

modern rádió-leadó-állomást is felállítsunk.

saját kezelésünkben a repülőter közelében. Erre az intézményre a nemzetközi repülőforgalomnak feltétlenül szüksége van, ezért az építéséhez már a tavasszal hozzá kezdhetünk.

„Anyagiaktól függetlenül...”

— Az anyagi kérdések a legkevésbé sem érintik Aradnak anyagi erőviszonyait — mondotta Sturdza őrnagy, légügyi vezérfelügyelő. — A CIDNA nemzetközi légiforgalmi társaság, amelyet közvetlenül érdekel az újonnan épülő aradi repülőállomás a hozzátartozó vámhivatallal, repülőiskolával és rádió-leadóállomással együtt, éppúgy szubvenciót élvez a román államtól, mint a franciától, az angoltól, a csehszlovák, a német és az osztrák államoktól. Ami anyagi hozzájárulást kértünk Aradmegyétől, Aradvárosától és a Kereskedelmi és Iparkamarától, alig közelíti meg az egymillió lejt. Ezt aktív részt vettem a csernovitzi repülőállomás létesítésének munkálataiban is — amely az ország északkeleti légiforgalmát van hivatva levezetni — és mondhatom, hogy Európának egyik legmodernebb repülőállomása. Ugyanilyen keretek között kívánjuk megvalósítani az aradi állomást is. A hangárok megfelelő átépítését Aradvárosa vállalta magára: a vastraverzmunkákat az Astra-gyár fogja szállítani.

Adjutánsa, Sturdza őrnagy péntek reggel utazik Lugosra, hogy az ottani repülőiskola területén a szükséges megfigyeléseit elvégezze az átépítési tervekre vonatkozólag. Eltávozásuk után teljes energiával indul meg a megye, a város, a Kereskedelmi és Iparkamara, a posta és a vámhatóságok vezetői részéről az előkészület a nagyjelentőségű új aradi intézmények felállítására. Ha a konstellációk nem csálnak, 1932. év májusáig tényleg megépül Aradon a nemzetközi repülőállomás, a rádióleadó és a pilótaiskola, gazdag kárpótlásul a sorstól a méltatlanul áthelyezett aradi CFR-felügyelőség intézményéért, mert remélhető, hogy az új intézmények nemcsak a távolságot fogják időben megrövidíteni Arad kereskedelme számára, hanem a város közigazgatási életét is szorosan bekapcsolják Európa gazdasági vérkeringésének lökötő folyamatába.

Jakab Géza.

Laval érdekes nyilatkozata a francia Kamarában a magyar kölcsönről

„Magyarország megsegítésével nagy katasztrófa hárult el Európáról.” Franciaországnak nem szabad passzívan viselkedni Magyarországgal szemben

Párisból jelentik: A Kamara pénzügyi bizottságában Laval ma olvasta fel Berthelotnak jelentését, aki a Népszövetség pénzügyi bizottságának francia megbízottja volt. A jelentésben Berthelot kiemeli, hogy a Bethlen-kormány korrektil jár el az Anschluss kérdésében és hangsúlyozta, hogy Középeurópa válsága miatt az összeomlástól kellett tartani és emiatt volt fontos Magyarország megsegítése. Magyarország főtényezője a kelet-európai egyensulynak. Laval odanyilatkozott, hogy a kormány alapos megfontolás után jutott arra a meggyőződésre, hogy ha Magyarországot megsegítik, nagy

katasztrófát hátrítanak el. Európa több állama már évek óta verseng a Magyarországon nyrendő befolyásért, nem lenne okos tehát, ha a francia kormány passzívan viselkedett volna ez esetben. Auriol szocialista kérdéseire kijelentette Flandin, hogy az *Union Parisien* már hónapokkal előbb több külföldi kölcsönt készített elő s ezek között szerepelt a magyar kölcsön is.

Adakozzunk!

a munkanélkülieknek!

Rejtélyes körülmények között halt meg Aradon egy elemi-iskolai tanuló

Az ügyészséghez érkezett feljelentés szerint állítólag tanítónője verte meg — A kezelőorvos csont-tuberkulózist állapított meg — A megvádolt tanítónő nyilatkozata — A gyermekórházból agonizálva vitték el a szülők — Az ügyészség elrendelte a boncolást

A gyermekórházból agonizálva vitték el a szülők — Az ügyészség elrendelte a boncolást

Gyanus körülmények között bekövetkezett haláleset foglalkoztatja Arad nyomozó hatóságait. Az elhunyt: Codoran János, 10 éves iskolásfiú, a Gizella-uccai elemi iskola harmadik osztályának tanulója volt. A halál okára vonatkozólag különböző verziók keringenek, ezek közül azonban a legsúlyosabb az, amelyre egy feljelentés szolgáltatott alapot. A feljelentés szerint ugyanis az a gyanu merült fel, hogy a kis Codoran János ütlegek okozta sérülésekben halt meg. Az érdekes ügy előzményei a következők:

A szülők állítása szerint, akik a Mossóczytelepen laknak, a gyermek pénteken délben, a rendes időnél két órával később jött haza az iskolából. Amikor hazatért, arról panaszkodott, hogy tanítónője egy vesszővel megverte és, hogy ennek következtében fáj a lába. A gyermek délben nem is evett és arra kérte szüleit, hogy fektessék az ágyba. Codoran János napról-napra rosszabbul érezte magát és hétfőn dr. Biksz Mór utasítására beszállították a gyermekórházba, ahol szerdán délelőtt megoperálták. A gyermek állapota azonban egyre rosszabbodott, délután beállott az agónia, úgy, hogy ekkor a kezelőorvosok már azt ajánlották a szülőknek, hogy vigyék haza a gyermeket, mert az ugys menthetetlen. A szülők a kis Codoran Jánost tegnap délután aztán nagyanyja Calea Sagunai 121. alatti lévő lakására szállították, ahol a gyermek ma délelőtt meghalt.

A gyermek vallomása szerint, tanítónője pálccával verte meg

Még a kislfiu halála előtt a szülők annak a véleményüknek adtak kifejezést a két kezelőorvos, dr. Catinéanu Ervin és dr. Botis Aurel előtt, hogy gyermekük betegsége azoknak a sérüléseknek következtében állott be, amelyeket pénteken délelőtt szenvedett. A gyermek ugyanis elmondotta volna, hogy ezen a napon tanítónője egy pálccával megverte. A szülők tehát arra következtettek, hogy az ütések következtében gennyedés állott be és ez okozta a gyermek halálát. Miután az orvosok erről a bejelentésről tudomást szereztek, a halál okának pontos tisztázása végett, jelentést tettek az esetről az aradi ügyészségnek és a gyermek felboncolását kérték. Az aradi ügyészség helyt is adott a kérelemnek és elrendelte a boncolás megejtését. Ma délután kiszállt a helyszínre dr. Luszt Ferenc hatóságos orvos, aki megvizsgálta a halott gyermeket és ugyancsak megjelent a rendőrség részéről a helyszínen Ioanovici József kommisszár, valamint Adám detektív, akik a szülőket hallgatták ki.

Az anya és apa vallomásából a következőképpen alakul ki a tragédia képe:

A kisanánt bucaresti-i követei kérdést intéztek a külügyminiszterhez Bethlen gróf látogatására vonatkozólag

A látogatás a diplomáciai köröket is élénken foglalkoztatja

Bucarestből jelentik: Gróf Bethlen István volt magyar miniszterelnök temesvári királyi audienciája még mindig az érdeklődés központjében áll. A kihallgatás a diplomáciai köröket is élénken foglalkoztatja és ennek tudható be, hogy Csehszlovákia és Jugoszlávia bucaresti-i követei tegnap együttesen megjelentek Ghica külügyminiszternél és felvilágosítást kértek tőle az audiencia lefolyásáról és céljáról illetően.

— A gyermeket a tanítónő, aki Balla József volt aradi vámfőnök felesége, többször is ütötte. A tanítónő ismételt említést tett arról a gyermeknek, hogy térképet kell vennie, azonban a térképet anyagi okok miatt nem tudtuk idejében beszerezni. Ugy tudjuk, hogy pénteken is ezért fedte, majd ütötte meg a tanítónő. Pénteken délben a kislfiu a rendes időnél jóval később jött haza és elmondta, hogy a tanítónő egy pálccával úgy megverte, hogy alig tud járni. A gyermek a ballabát fájlalta, amelyet jobban meg is néztünk és akkor láttuk, hogy a lábán ütés okozta kék foltok vannak. Ugyanezen a napon a tanítónő két másik gyermekkel, Kádas Istvánnal és Varga Imrével egy füzetet küldött el hozzánk, amelyben ez állott: „Sajnos, a gyermek semmit sem tanul, kénytelen vagyok megverni”. Hétfőn a gyermeket Biksz dr. utasítására beszállítottuk a gyermekórházba, ahol szerdán megoperálták, ma pedig a kislfiu meghalt. Hallottunk arról, hogy azt emlegetik, hogy a gyermeknek csonttuberkulózisa volt. Mi erről nem tudunk, azelőtt sohasem fájlalta

a gyermek a lábát, sőt nagyon fúrge volt.

A vallomás végén a házaspár megjegyzi, hogy abban az esetben, ha a boncolás megállapítaná, hogy a kis Codoran János halálában a tanítónő a vétkes, úgy annak megbüntetését kéri.

Felkerestük az ügyben dr. Botis Aurel, a gyermek kórházbéli kezelő orvosát is, aki a következőket mondotta:

A kezelőorvos nyilatkozata

— Még akkor, amikor a gyermek élt, a szülők említést tettek nekünk arról, hogy a kislfiu tanítónője pálccával megverte és hogy az a gyanujuk, hogy a gyermek a lábán belső sérüléseket szenvedett, a gennyedés pedig ennek következtében állott volna be. Mi ekkor a gyermeket meg is vizsgáltuk, de — ez már hétfőn volt — kék foltokat, vagy ütés nyomait a gyermek lábán nem találtunk. A mi megállapításunk szerint Codoran János csonttuberkulózisban szenvedett, amelynek kifejlődéséhez legalább két év szükséges. A csontban előállott gennyedés is ennek tulajdonítható. A szülők bejelentésének következtében azonban kötelességünknek tartottuk, hogy jelentést tegyünk az esetről az ügyészségnek, amely el is rendelte a boncolást. A boncolás holnap fog megtörténni és ez lesz hivatva kétségbevonhatatlanul megállapítani, hogy mi okozta a gyermek halálát és hogy közrejátszott-e a tanítónői fenyegetés Codoran János elhunytában.

Itt említjük meg egyébként azt is, hogy értesülésünk szerint Biksz dr. a kislfiu csontvelőgyulladásával (osteomyelitis) utalta be a gyermekórházba.

**Száll a madár ágról-ágra
Száll már a hir szájról-szájra...
Megérkezett a filmslágerek slágere, az**

OPERNREDOUTE

németül beszélő, zenélő, énekes filmoperett, melynek főszerepeit a legkedveltebb sztárok játszák.

Liane Haid Georg Alexander Petrovich Iván

Háromszoros aranyfedezet.

SELECT—CENTRAL SELECT—CENTRAL

A súlyosan megvádolt tanítónő az Aradi Közlöny munkatársától értesült a gyermek haláláról

Felkerestük Codoran János halálával kapcsolatban azt is, akit a szülők részéről a súlyos vádak értek: Balla Józsefné, a Gizella-uccai iskola harmadik osztályának tanítónőjét. Balla Józsefné az Aradi Közlöny munkatársától értesült a halálesetről és annak hírét, valamint az elhangzott vádakot a legnagyobb megdöbbenéssel fogadta.

— Tény az, — mondotta Balla Józsefné — hogy az említett napon kétszer ráütöttem a pálccával a kislfiura, aki szinte rendszeresen elkésett az iskolából. A kis Codoran János csintalan fiú volt, úgy, hogy egy alkalommal édesapja fel is keresett engem és arra kért, hogy bánjuk szigorúan a gyerekkel, mert ott-hon nem tudják féken tartani. A kislfiu többször is elkésett és amikor az említett napon szintén késve érkezett meg az iskolába, elővettem a pálccát és kétszer ráütöttem. Másnap aztán Codoran János nem jött az iskolába és amikor barátaitól megkérdeztem, hogy a gyerek miért hiányzik, ellentétes válaszokat kaptam. Az egyik szerint a kislfiu megharapta volna egy kutya, a másik pedig azt mondotta, hogy neki Codoran János azt panaszolta el,

hogy egyik társa lelökte az uccán és ennek következtében fájlalja a lábát. Azóta Codoran Jánosról nem is hallottam, míg most halálhíreről, valamint arról az állításról értesültem a legnagyobb meglepetéssel és megdöbbenéssel hogy a gyermek halálát a két pálcaütés okozta volna. Megemlíteni kívánom azt is, hogy a gyermeket felső combján ütöttem meg, de különben is vastag bőrnadrág volt a gyermekén, úgy, hogy a pálca tulajdonképpen fájdalmat nem is okozhatott neki.

Megfelel a valóságnak, hogy egy füzetben írtam a gyermek szüleinek. Ebben arra kértem fel Codoran János édesapját, hogy látogasson meg, mivel tudatni akartam vele, hogy a gyermek rosszul tanul és magaviselete is egyre rosszabb lesz.

Ezek tehát a nyilatkozatok, amelyek a szerencsétlen véget ért kislfiu halálával kapcsolatban elhangzottak. A holnapi boncolás lesz hivatva fényt deríteni az ügyre és egyben tisztázni azt, hogy ártatlan-e Balla Józsefné Codoran János halálának előidézésében, vagy pedig a gyermek a túlzottan szigorúan vett iskolai fegyelem áldozata lett.

Ha Ön jót akar családjának és kellemes meglepetést akar szerezni, úgy ne mulassza el megvenni
Ossznyeremény 4 millió. Főnyeremény 1 millió.

a karácsonyi ünnepekre a Kolozsvári Mentők sorsjegyét

Egész 100, fél 50 lej. Legközelebbi húzás december 20-án.

Főnyeremény: Egy millió lej és számos nagy nyeremények.

Ossznyeremény: Négy millió lej.

Vidéki megrendeléseket a sorsjegy árán kívül 19 lej portó-költség előzetes beküldése ellenében teljesít a főhírományos: Eckstein Tivadar Arad, Str. Vidra No. 1. Sorsjegyek kaphatók az összes tőzsdékben és Aradi Közlöny kiadóhivatalában

Meghalt Győző Alfréd

Arad közönségének kedvenc színésze a budapesti Szent István-kórházban elhunyt — Husz évig mulattatta az aradi közönséget — Küzdelem a beteg szívevel — Utolsó szereplése Aradon és a rádióban

Egy izig-vérig művészsors tragikus befejezéséről számolt be a késő esti órákban a szürke telefonjelentés. Győző Alfréd, az aradi színházi élet jól ismert és csaknem két évtizeden keresztül, őszintén szeretett, igazi bohém alakja, ma a budapesti Szent István-kórházban meghalt. Egy csendes színésztragédia utolsó felvonása játszódott le a budapesti kórházi ágyon. Győző Alfréd, aki életében sokat küzdött, szenvedett, agytrombózis következtében ma délután három órakor 49 éves korában bucsút mondott az életnek.

Ki ne ismerte volna Aradon Frédi bácsit? Győző Alfréd neve a két évtized alatt valóság-gal beleszivódott az aradi közönség köztudatába. Nagyon sokat mulatott eredeti, szívből jövő és hamisítatlan bohémsegeim a közönség, amikor a színpadról beszélt, mókázott és kacagtatott. Győző Alfréd neve mindig vonzott közönséget a színházba, mindenki szerette Aradon, kezdve a gyermekektől az öregekig, akik még fiatal naturburs korában ismerték meg.

Temesvárról került Aradra Győző Frédi, mint fiatal komikus. Krecsányi társulatánál kezdte, onnan jött Aradra, már mint nős ember. Orbán Isti, Krecsányi karmesterének a leányát vette feleségül. Eredetileg társzobrásznak készült Győző, de csakhamar letette a vést, faragó szerszámot és elment komédiásnak. Csaknem megszakítás nélkül működött azután Aradon Szendrey Mihály társulatánál és mikor Róna Dezső lett a direktor, nála is töltött egy évet, majd Várnay Jenővel együtt felmentek Budapestre szerencsét próbálni. De Frédi bácsit csak visszahozta valami Aradra, már a következő szezonban visszatért és tovább játszott az aradi színpadon. A régi szép operett-estek legfőbb sikereinek emléke Győző Alfréd nevéhez fűződik: a Drótos tóban Pfeifferkorn, a Tatárjárás Wallensteinje, a Cigány szerelem, a Leányvásár, Varázskeringő és még számos ragyogó karakterszerep jelöli Győző Alfréd színészi pályafutásának egy-egy csillogó emlékkövét.

Győző Alfrédet azonban alattomos beteg-

ség támadta meg. A szívével volt baja szegénynek s emiatt lassanként le kellett mondania a nagyobb emóciót igénylő szerepekről. Többször ment el valamelyik csodaszernek mondott gyógyfürdőre kezelteni magát a közönség és őszinte tisztelőinek szeretetteljes adományai révén, de mindez nem sokat használt. Győző évről-évre rosszabb színben volt és végül teljesen vissza kellett vonulnia a színpadtól, mert beteg szíve nem bírta a munkát. Hiszen Győző Alfréd mindig a szívét, lelkét adta a közönségnek és egy-egy jó szerep számára százszázalékos élményt jelentett. Egy aradi butorgyárban próbálkozott. Vissza akart térni a „kaptafához”, ha már a művészet végzete felé sodorja. De nem sikerült itt sem. Gyönyörűen dolgozott, furt, faragott egész nap, de ez is nagyon igénybe vette beteg szívével. Könyvügynökséggel is kísérletezett, majd sikerült felmennie Budapestre, ahol a Zsidó-kórházban nyert elhelyezést. Itt egészen helyre jött és tele ambícióval, munkaakkárással hagyta el a kórházat. Szalagált fűhöz-fához, hogy munkát kapjon, valami elhelyezkedést találjon. Felesége állásban volt és nővére, aki egy könyvkiadó felesége, segítette őket a megélhetésben.

Legutóbb a rádió hanghullámai hozták el Győző Alfréd jól ismert hangját az aradi közönséghez. Nem tudott azért soha végkép lemondani a színpadról, a mókázásról. A nváron Kallós József társulatánál vendégszerepelt néhányszor Rákosszentmihályon. Aradon legutóljára ez év januárjában lépett fel. Ez volt a végső bucsuja Arad közönségétől. Nem hittük el, hiszen annyiszor elbucszott már szegény, hogy nem hittünk többé a bucsújátékának. Pedig ezuttal csakugyan örökre bucsút mondott Győző Alfréd a színpadnak, Aradnak, ahol egész komédiáséletét eltöltötte. Elment Aradról meghalni, nem tért többé vissza. Frédi bácsi eltávozásával egy igazi, ősbóhémmaggyott itt bennünket. A kulisszák világából kiszűrődő rivaldafény mindinkább elhalványul. Győző Alfréd halálával táján az utolsó bohém távozott ebből a szürkülő, halványuló világból.

Három évi fegyházra ítélték a nagylaki gyilkost

A védő meglebberte az ítéletet

Emlékezetes az a gyilkosság, amely ez év nyarán történt Nagylakon. Kmetty Lajos összeveszett Andrejoff Pál nevű béreessel, akit a vitatkozás hevében egy kezeügyvébe eső kapával fejbeütött. Andrejoff ájultan esett össze, majd később, amidőn magához tért, bement Nagylak községbe, ahol jelentkezett a községi orvosnál, aki ellátta kötéssel. A legénynek azonban este már magas láza volt és másnap ki is szenvedett. A csendőrség őrizetbe vette Kmetty Lajos akit kihallgatása után az aradi ügyvédséghez hoztak be, amely szándékos emberölés címén emelt vádat ellene.

A mai főtárgyaláson helvt adtak a védő kitagadásának, amelyet a minősítés ellen jelentett be és halált okozó súlyos testi sértésben mondták ki Kmetty Lajost bűnösnek, akit a törvénytörés három évi fegyházbüntetésre ítélt. Az ítéletbe beszámították a hathavi és 12 napi vizsgálati fogságot. Az áldozat apjának fizetendő kártérítést összeget a bíróság tízezer leiben állapította meg. Az ítéletben Mandru ügyész megnyugodott a védő azonban felebezést jelentett be enyhítésért.

FILM KÖZLÖNY

Operabál

Sajtóbemutató a Central-mozgóban.

Rendkívül mulattató, finom humorral, eredeti helyzetkomikummal teli zenés vígjáték az „Operabál”. A szellemes felépítésű, ügyesen csiszolt szcenárium tulajdonképpen az operabállal kezdődik, ahová az elfoglalt diplomata-férj (Petrovich Szvetiszláv) nem ér rá elvinni feleségét (Liane Haidot). Persze az asszony csak azért is elmegy egyedül, azaz jobban mondva szobaleányával (Betty Byrd). Mámoros tangózene, a parketten suhanó, ragyogóan elegáns párok, liktető báléji hangulat ez az Operabál... Itt találkozik az elhanyagolt asszony a férj barátjával (Georg Alexander) és ebből keletkezik azután a bonyodalom, amelynek szövevényes hálózatában Pompadour márkinő legyezője, az urnó és a szobaleány szerepcseréje, a férj humoros mit sem sejtése érdekes és fordulatok motívumokat képeznek. A helyzetkomikumok nyomán őszinte kacagás robban ki a nézőből és a szebbnél-szebb jazz-melódia, divatos slágerek fülbemászó akkordjai szívet-lelket felderítő kísérőzenét képeznek. Jól esik hallani az abszolút tiszta, minden szófoszlányában tökéletesen érthető és lendületes párbeszédet.

A szereplők kitűnően összeállított és valóban művészi együttést képeznek. A gracióz, temperamentumos és rendkívül lebilincselő játékmódorú Liane Haid pajzán mimikájával és csilingelő organumával már régen népszerű beszélőfilm-sztárrá avanszált. Az Operabál női főszerepében a félrelépéstől visszahuzódó, igazi jó kis feleség alakjában tökéletes illuziót keltő jelenség. Georg Alexandernek kitűnő, teljesen egyéniségéhez szabott szerep jutott ebben a filmben. A néma-filmek közkedvelt Bob Doddyja mint beszélő vígjátékszínész jutott igazán csak érvényesüléshez. Petrovich Szvetiszláv, a legszimpatikusabb magyar bonviván ezuttal nem talált komoly művészetéhez és elegáns, vonzó megjelenéséhez illő szerepet, de azért a jóhiszemű férj figuráját rendkívül természetesen és megnyerő módon viszi filmre. Kiemelésre méltó Betty Byrd szobaleányfigurája, aki a legszebb reményekre jogosító fiatal tehetség és nagy jövőt jósolhatunk neki a hangosfilmművészet terén.

(—s.)

Szép lábak, karcsu bokák??

Csak ADY harisnyában.

A puccs-kísérlettel kapcsolatban letartóztatták Schill Ferenc tábormokot

A polgári letartóztatottakat, kettő kivételével, szabadlára helyezte a vizsgálóbíró — Nem látta fennforogni a lázadás büntettét —

Budapestről jelentik: A puccsügyben ma váradanul szenzációs letartóztatás történt. A katonai ügyvédség letartóztatásba helyezte Schill Ferenc nyugalmazott tábormokot, a csendőrség volt főfelügyelőjét, aki egy hónapig elzárva ment nyugdíjba és akit a puccs-ügyben levezetett nyomozás súlyosan kompromittált. Egyébként a puccs-ügy második szenzációja, hogy a vizsgálóbíró csupán Raád Árpád és Gyulai-Molnár Ferenc ellen tartotta fenn a letartóztatást, a többi vádlottat a maga részéről szabadlára helyezte és megragadta a vizs-

gálát folytatását, mivel nem látta fennforogni a lázadás büntettét. A puccsisták nem akartak lázadást, csak egy diktatórikus kormányt akartak megalakítani. Az ügyvédség meglebberte a vádtanácsához a vizsgálóbíró döntését.

Schill Ferenc tábormok kihallgatása az éjjeli órákban folytatódott. A tábormok ismét kijelentette, hogy Vannayt és társait a háborúból ismeri, egyébként semmi köze hozzájuk. Hangoztatta ártatlanságát és reméli, hogy mielőbb kiderül büntetlensége. Hajts tábormokot az éj folyamán hallgatták ki.

Érdekes döntés a Banca Romaneasca elbocsájtott aradi devizőrjének perében

A pert két fórumon elveszítette, míg a törvényszék kedvező ítélete ellen a bank adott be felülvizsgálási kérelmet

Érdekes kártérítési pert adott be dr. Polacsek Sándor a Banca Romaneasca aradi igazgatósága ellen és keresetében 60.000 lei, hat hónapi felmondási időre járó fizetésének megítélését kérte. Polacsek Sándor dr. keresetében előadta, hogy a bank igazgatósága 1928-ban alkalmazta a devizaosztály főnökének. Rövid szolgálat után azonban, anélkül, hogy felmondott volna részére, a bank igazgatósága értesítette, hogy további szolgálataira nem reflektál. A keresetet Polacsek dr. az aradi iparhatóságnál indította meg, amelyik azonban elutasította és elfogadta a bank védekezését, amely szerint Polacsek Sándor nem volt a devizaosztály főnökének alkalmazva, hanem csupán próbaidőre lépett be a bank szolgálatába, azzal a megállapodással, hogy az intézetnek jogában áll fölmondás nélkül elbocsájtani, ha működése nem jelenti a bank klientélájának a megnövekedését. Az iparhatóság ítélete ellen Polacsek dr. a járásbíróshoz felebbezett, mely szintén elutasította keresetével. Így került az aradi törvényszék elé, ahol sikerült ítéletet kapnia azon az alapon, hogy állítólag a per folyamata alatt jogi képviselője, dr. Salamon ügyvéd levelet kapott a bank igazgatóságától, amelyben Polacsek Sándor dr.-t, mint a devizaosztály főnökét nevezték meg. A törvényszék ítélete ellen Cotioiu Romulus dr. ügyvéd, a bank jogtanácsosa felebbezést jelentett be a temesvári táblához, amely most tárgyalta ezt az ügyet és helyt adott Cotioiu dr. kérelmének, amelyben az ítélet felülvizsgálásának elrendelését kérte. Elfogadta a kérelemben felhozott indokokat, amely szerint ideiglenes alkalmazottnak nem jár a törvényben megállapított fölmondási idő. A tábla december 16-án hirdeti ki ítéletét, amely elvi jelentőségű döntés lesz az összes hasonló perekre vonatkozólag. Jogász körökben nagy érdeklődéssel várják a tábla döntését.

TELEFUNKEN 340 W és 340 G

a legmodernebb árnyékolt-rácsu négyesöves készülék

„AUTOSKÁLÁ“-val.

Minden feszültségre átkapcsolható.
Kapható minden szaküzletben!!!

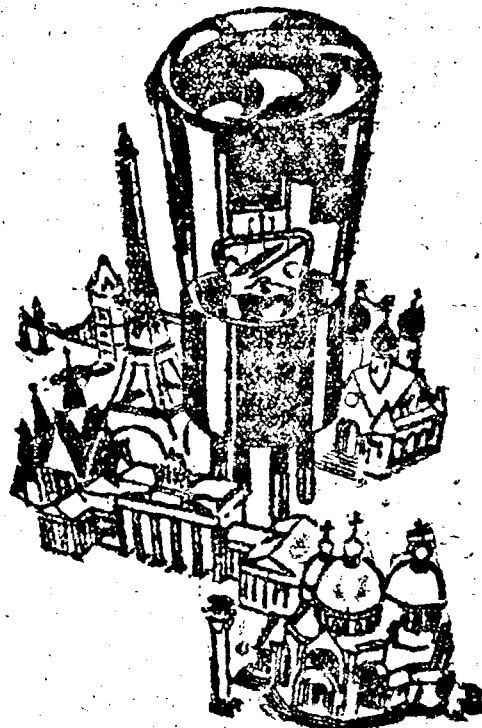
TELEFUNKEN 121 W

a legnépszerűbb és legszelektivebb kétcsöves készülék.

Tökéletes zenei hangokat a

TELEFUNKEN-HANGSZÓRÓK

adnak.

Sokszorozza meg készülékének teljesítményét a legújabb

TELEFUNKEN-CSÖVEKKEL

Izgalmas éjszakai rablókaland Aradon

Betörők akartak behatolni egy aradi főtisztviselő lakásába — A távollevő főtisztviselő neje revolverlövésekkel riasztotta el a betörőket — A rendőrség szigorú nyomozást vezetett be

Páratlanul vakmerő és jól elkészített betörést kíséreltek meg az elmúlt éjszaka Aradon, amely csak a betörés célpontjául kiszemelt házlakóinak éberségén és lélekjelenlétén hiúsult meg.

A Str. Take Ionescu, volt Sárosy-uca 5. szám alatt lakik Mosoiu Victor, az aradi textilgyár főtisztviselője. A főtisztviselő pár napja nem tartózkodik Aradon. A betörési kísérlet tettesei ugylátszik ezzel tisztában voltak és ezt az időt akarták felhasználni tervük megvalósítására. A magánház emeletjén a padkason kívül mindössze csak egy szoba van és a házban egyedül a Mosoiu-család lakik.

Éjjel fél két óra lehetett, amikor Mosoiu Victor né arra riadt fel álmából, hogy a padlás irányából gyanús neszt hallatszik. Azonnal felébredt a szolgálóleányt és tovább figyelték, hogy a zaj folytatódik-e. A fenti motoszkálás, keresgélés kétségelenné tette, hogy betörők garázdálkodnak, akik a padlásról levezető lépcsőn a lakásba akarnak jutni. Az ur-asszony nem vesztette el lélekjelenlétét, felgyújtotta a villanyt, az asztalhoz sietett és ottan revolvert vett elő, míg a cselédleány az ablakból a szomszédos szikvizgyár irányában hangosan kiáltozni kezdett:

— Segység! Betörők! Segység!

Csodálatosképen, annak ellenére, hogy a ház lakásokkal van körülvéve, a segélykiáltásokat senki sem hallotta meg. A betörők észrevették, hogy felfedezték őket, tehát úgy határoztak, hogy megvárják, amíg ismét sötét lesz a házban és akkor menekülnek csak el.

Mosoiu Victor né, amikor látta, hogy a segélykiáltásokat nem hallják meg, a revolverből többször, a levegőbe löv, egyrészt, hogy

a szomszédok figyelmét felhívja, másrészt pedig, hogy a vakmerő betörőket elriassza. A riasztó lövéseknek meg is lett a hatása. A betörők, akik a jelekből ítélve hárman lehettek, menekülni kezdtek és a megérkező rendőr már csak a nyomaikat találhatta meg.

A megindított rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a betörők felszedték a háztető cseréjét és az így támadt résen keresztül

sikerült a padlásra jutniok. A ház udvarában több kutya van, amelyek azonban csodálatosképp egyáltalában nem ugattak, amikor a betörők az udvaron megjelentek. Valószínűre veszik, hogy az állatokat valamivel elkábították.

A vizsgálat eddigi adatai szerint a betörők csakis olyan egyének lehettek, akik tökéletesen tisztában voltak a ház körülményeivel. Nincs kizárva, hogy a tettesek egy ideig megfigyelés alatt tartották a házat, mielőtt a betörést megkísérelték. Ezt bizonyítja, hogy a szolgálóleány állítólag már az este észrevett egy embert, aki a ház kapuja előtt várt és akiben felismerni vélte az egyik betörőt, akit az ablakon keresztül menekülni látott. A betörés ügyében a rendőrség teljes erővel folytatja a vizsgálatot.

Popescu Romeo repülőkapitány

háromszázhusz kilométeres sebességgel repült a halálba

Motorhiba miatt kényszerleszállást végzett, amely nem sikerült — A nagy sebesség miatt elháríthatatlan volt a katasztrófa — A repülőgép szilánkjai összeroncsolták a szerencsétlen kapitány holttestét

Bucurestiből jelentik: Popescu Romeo repülőkapitány katasztrófájáról a következő részleteket jelentik: A pilóta motorhiba miatt kényszerleszállást akart végrehajtani, amely azonban nem sikerült, mert a terep teljesen alkalmatlan volt leszállásra. A gép mélyen a földbe furódott és a kapitány testét a szilánkok annyira összezúzták, hogy pillanatok alatt kiszervezett. A szerencsétlenséget egy pásztor vette észre, aki nyomban jelentést tett a közeli község előljáróságának. Megállapítást nyert, hogy a repülőgép a szerencsétlenség pillanatában 320 kilométeres óránkénti sebességgel haladt, ami szintén elháríthatatlanná tette a katasztrófát.

A szerencsétlenség hatása alatt, amely az egész főváros lakosságát megdöbbentette, dr.

Lupu elhatározta, hogy interpellációt terjeszt elő a Kamarában a sorozatos repülőkatasztrófák ügyében és ennek során intézkedést fog követelni a román aviatika legkiválóbb pilótáit folytonosan fenyegető veszedelem elhárítására.

Az aradi mozik mai műsora

CENTRAL és SELECT MOZGÓ: Premier, OPERA, REDOUTE. (Az operabál). Rendkívül szellemes és ötletes vígjáték. Főszerepekben: Liane Haid, Ivan Petrovich, Georg Alexander. Zenéjét szerezte Otto Stransky.

A SELECT MOZGÓBAN AZ ELŐADÁSOK 5, 7 és 9 ÓRAKOR KEZDŐDNEK. A CENTRAL MOZGÓBAN negyed 6, negyed 8 és negyed 10 ÓRAKOR KEZDŐDNEK.

„BUTORKOZPONT“

műasztalosok bizományi ierakata.
ARAD,
 Bul. Regina Maria 22.

Itt termelő-áron vásárolhat!

Házkutatások Aradon
 »fekete« rádiók után

A postavezérgazgatóság rendelete érkezett az aradi főnökséghez

Illetékes helyről a napokban leirat érkezett a P. T. T. aradi főnökségéhez, amelyben értesítik, hogy Aradon rendkívül sok be nem jelentett, ugynevezett „fekete rádió“ működik. A leirat alapján a postaigazgatóság azonnal érintkezésbe lépett az ügyészséggel, amelynek vezetője, Vulpé Constantín főügyész, a posta delegált főtisztviselőjével felkereste mindazokat a lakásokat, ahol tudomásuk szerint be nem jelentett rádió működik. A vizsgálat eredményéről jegyzőkönyvet vettek fel és a fekete rádiótulajdonosok ellen bevezették az eljárás. Tudomásunk szerint a postaigazgatóság a jövőben is a legnagyobb erőfeszítéssel folytatja a házkutatásokat, mindazok ellen, akiknek bejelentetlen rádiójuk van, vagy akik a rádiókészülékükre vonatkozólag az újabbán kért adatokat még nem szolgáltatották be.

— A király kintette az aradi helyettes pénzügyigazgatót, Károly király. — mint a Monitorai Oficial legutolsó száma közli, — az illetékes miniszter előterjesztésére, Cucu Victor aradi helyettes pénzügyigazgatót a Ferdinánd-renddel tüntette ki, egyben engedélyezte a hadiékítményes kardok viselését is, az érdemrend szallagján.

Vegyen még ma

— A Közművelődési Szakosztály szabadegyetemén szerda este dr. Somogyi Gyula nyugalmazott felsőkereskedelmi iskolai igazgató tartott Deák Ferenc életéről és működéséről, a hallgatóságot végig lebilincselő előadást. Utána Gásza Adorján okl. rádiómérnök folytatta technikai előadás-sorozatát és a hullámok terjedését, a fading elméletét és a rádió leadó állomás elméletét adta elő, mindenki által teljesen érthető előadásban. A legközelebbi szabadegyetemi előadás 16-án, szerdán este lesz, amikor dr. Szántó Zsigmond nyug. főgimn. igazgató a költészetanból fog előadni. Dr. Radó János nőorvos pedig folytatja anatómiai előadás-sorozatát.

— A Wizo nőegyesület alakuló közgyűlése Kisjenőn. A Kereskedő Kör nagytermében, melyet Messer Béla, a kisjenői kereskedők elnöke bocsájtott a Wizo rendelkezésére, — alakult meg a Kisjenői Wizo-egyesület. Az előkészítés nehéz munkáját Braun Fülöpné, a zsidó nőegylet elnöknője és Schwartz Arthurné végezték. A Kisjenői Wizo-nőegylet, mint az aradi Wizo-nőegylet alosztálya fog működni és így azt az aradi egyesület részéről Anhaltzer Ignácné elnök, dr. Fuchs Albertné alelnök, dr. Kovcs Lászlóné titkár jelenlétében alakították meg. A vezetőségként a következőket választották meg: Elnök: Messer Béláné, társelnök: dr. Goldzieher Mártonné, titkár: dr. Deutsch Ferencné, jegyző és referens: Schwartz Arthurné, vigalmi rendező: Branu Béláné, pénztáros: Schillinger Annus. A választmány a következő: Braun Fülöpné, Schillinger Samuné, Margittai Adolfné, Löwy Mihályné, Weiss Emilné, Mann Gézáné, Mann Ákosné, dr. Deutsch Miksáné, Fon Miklósné, Parkas Lajosné, Berger Árpádné, Mann Jenőné, Freiburger Aladárné.

Gyenge csontoknak: Jemalt a meggyáltás,

A csodával határos az a kolosszális teljesítmény, amit az 5 + 1 csöves **ORION 7050 sz. készülék** nyújt. Antenna és földvezeték nélkül Európa.

Az egytáras beállítás élvezetessé teszi az állomások keresését. Izléses formája beleilleszkedik minden szoba harmonijába. A dinamikus hangszóró pedig garantálja azt, hogy élvezetes lesz a műsorunk.

Még ma kérje bemutatását bármely szaküzletben.

ORION-7050

Az aradi törvényszék érdekes indokolással mentette fel a gróf Hunyady-uradalom erdőőrét

Az aradi törvényszék az elmúlt hét folyamán tárgyalta Urdl Anton erdőőr bűnyüvét, aki a gróf Hunyady uradalomnál volt alkalmazásban és egy ellenőrző körutja alkalmával agyonlőtt egy vadorzót. A törvényszék ma hirdette ki az ítéletet és fölmentette az erdőőrt a gyilkosság vádjától, azzal az érdekes indokolással, hogy tettét nem lehet gyilkosságnak minősíteni, mert a körülmények olyanok voltak, hogy a fegyver használatát önvédelemnek számít. Maga az a tudat, hogy az erdőben vadorzók támadhatják meg, azonkívül pedig az erdő hangulata, ideges bikiállapota és a támadástól való állandó félelem érhetővé teszik azt a lelkiállapotot, amely erőt vett Urdl Antonon akkor, amidőn az előtte levő sűrűségben észlelt gyanús mozgásra fegyverét használta. A felmentő ítélet ellen az ügyész fellebbezést jelentett be.

Az erdő rejtelmessége, a vadorzóktól való félelem indokoltá tették a fegyver használatát — Az ügyész fellebbezett —

Korrajz

Az iparmágnás gögösen fogadja látogatóját.

— *Mivel szolgálhatok? — kérde hívősen.*

— *Arra kérném... adjon néhány felvilágosítást üzleti sikereiről, amelyek nagyon érdekelnek bennünket.*

— *Hja... mustrálja végig bizalmasan a házigazda a látogatót... az újságtól költ ön, vagy a rendőrségtől?*

— *Fricke, miért állsz csak ott szemmel a tükör előtt?*

— *Azt akarnám látni, hogyan nézek ki alvás közben.*

— Halálugrás a Bristol-szálló ötödik emeletéről. Bucurestiből jelentik: Feimann ismertnevű bucaresti-i kereskedő, ma reggel öt órakor felment a Bristol-szálló ötödik emeletére, ahonnan leugrott és szörnyethalt. Két levelet hagyott hátra, a feleségének és az ügyészségnek. Tettét anyagi zavaraival indokolta.

Zsidó Kórház-sorsjegyet

— Szabadlára helyezték Konyalicska soffört. Az aradi feketeszesz ügyének kivizsgálásával kapcsolatosan, Moldovan Sabin dr. delegált vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte Konyalicska István soffört, aki ellen az a vád merült fel, hogy autójával adózatlan szeszt szállított Aradra. Konyalicska, valamint egy aradi szesznagykereskedés letartóztatásban lévő tisztviselője, a közelmúltban kérvénnyel fordultak Moldovan dr. vizsgálóbíróhoz és szabadlára helyezésüket kérték. A kérvény alapján a vizsgálóbíró úgy döntött, hogy hozzájárul Konyalicska István szabadlára helyezéséhez, míg a tisztviselő kérelmét visszautasította.

— Meggyilkoltak és kiraboltak egy tanítót. Bucurestiből jelentik: A constantamegyei Otmanasca községben Jon Braste tanítót borzalmasan meggyilkolva, lakását pedig teljesen kifosztva találták. A szerencsétlen embert baltával verték agyon gyilkosai. A csendőrség széleskörű nyomozást indított és ennek során olyan bizonyítékok merültek fel, hogy a bestiális rablógyilkosságot a környéken garázdálkodó rablóbanda követte el.

— A Magyar Bál ügyében a jótékonyasági egyesületekkel tartott ülés után, Kirtzig Gézáné, Palágyi Ferencné, dr. Széll Lajosné és Vigyázó Lászlóné urhölgyekből álló bizottság felkereste a betegágyánál Vásárhelyi Janka urhölgyet és közölte vele, hogy a Magyar Bál rendezősege az 1932-ik évi bál fővédnökének ismét őt választotta meg. Vásárhelyi Janka a megválasztását elfogadta, minélőgva a tevékenység a bál érdekében már kezdetét is vette. December 10-én a Magyar Párt Társadalmi Szakosztályának hetes bizottsága ült össze és a Bál rendezésének napját 1932. jan. 16-ikában állapította meg és helyének a Központi földszinti helyiségeit jelölte ki. A Bál méretei, kivitele a multiakhoz hasonló módon állapított meg. A jótékony nőegyletek közreműködése folytán, olcsó ellátás biztosítva van és sok a kilátás arra, hogy ez a Bál az előzőkét felül fogja mulni.

— Rablóátmadás Temesváron. Temesvárról jelentik: Fodor Ferenc nyugalmazott pénzügyi tisztviselő 17 éves Ilonka leánya, a 6000 lejt kitevő nyugdíját vitte haza. Utját a parkon keresztül vette, amelynek egyik néptelen útján hirtelen két suhanc toppant elébe. Az egyik suhanc a leány egyik lábára lépett. A másik támadó kiragadta a leány kezéből a táskáját és futásnak eredt. Társa rohamlépésben követte. A meglepett leány jóformán szemügyre sem vehette támadóit s így szemlévelést sem adhatott róluk. A rendőrség széleskörű nyomozást indított, hogy az utszéli támadókat kézrekerítse.

— Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, az őszi időnyben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és időseknek. Az összes gyógytényező, — külön szivósztály dr. Singer Richard egyet. m. tanár vezetése alatt —, elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Húzás: december 13.
Főnyeremény: 1,000,000 L.

— A Der Deutsche Rundfunk heti száma ismét színes, változatos tartalommal jelent meg. A világszerte ismert, kitűnő rádióúság képekkel illusztrált cikkekben közli a legújabb eseményeket, teljes heti nemzetközi rádióműsört ad, ezenkívül pedig folytatódóan hozza Hans Heise érdekesítő regényét, a Meinchen kommen von Himmel-t.

Arad nyugdíjasainak személyesen kell közbenjárni a miniszteriumban, hogy megkaphassák illetményeiket

A minisztériumban halomban fekszenek a sürgető táviratok, amelyeket senki sem olvas el — Hetvenkét pénzügyigazgatóság naponként hatvanegymillió lejt szolgáltat be az állampénztárba

Aradi nyugdíjasok a megyei prefektus előtt

Az aradi pénzügyigazgatóság igazgatóhelyettese, Cucu Victor — mint az Aradi Közlöny megírta — hivatalos ügyek elintézésére Bucurestibe utazott. Adol a pénzügyminisztériumban a nyugdíjasok és tisztviselők illetményeinek kiutalására vonatkozólag is interveniált. A helyettes igazgató ma érkezett vissza Bucurestiből és utjának eredményéről a következőket mondta az Aradi Közlöny munkatársának:

— A pénzügyminisztériumban magával az illetékes miniszteriumi vezérigazgatóval beszéltem, aki kijelentette, hogy a minisztériumban mindent elkövetnek a nyugdíjaknak és tisztviselői fizetéseknek Karácsony előtt történő folyósítására. A rendkívül nehéz helyzet különben annak következménye, hogy az állam a külföldi és belföldi kuponok, valamint a Banca Nationala részére történő törlesztések fejében december 14-ig közel nyolc milliárd lejt köteles kifizetni. Ezzel szemben a minisztériumnál lévő pontos kimutatás szerint a bucuresti-i négy adóhivatalnál, valamint az ország területén lévő 72 pénzügyigazgatóság napi beszolgáltatása körülbelül 61 millió lejt. Ez havonként egymilliárd 830 millió, amellyel szemben a költségvetésszerű kiadások havonként közel kétmilliárd 400 millió lejt tesznek ki, tehát minden hónapban élektív hiány mutatkozik az állam háztartásában. A magyarázat tehát kézenfekvő, hogy a pénzügyminisztérium kénytelen volt az állam tisztviselőinek és nyugdíjasainak fizetését is felhasználni, csak hogy fizetési kötelezettségeinek eleget tudjon tenni.

— Ugyancsak a miniszteriumi vezérigazgató mutatta az asztalán halomban álló sürgető táviratokat, amelyeket az ország minden részéből küldtek, de amelyek közül, elfoglaltsága miatt, egyet sem tudott elolvasni. Eredményt csak azok értek el, akik személyesen intervenáltak a minisztériumban és akik nem mentek el onnan addig, amíg az akreditív speciálét nem állították ki részükre. Az általános vélemény különben az Bucurestiben, hogy a rendkívül nyomasztó pénzügyi helyzet csak jövő év február 7-ig tart, amikor megszűnik a francia ellenőrzés és Auboin francia delegátus eltávozik Bucurestiből.

Az aradi helyettes pénzügyigazgató érdekes nyilatkozatából tehát megállapítható, hogy nemcsak a tisztviselők, hanem a nyugdíjasok is eredményt csak úgy érhetnek el, ha megbízottjukat Bucurestibe küldenek, aki azután az illetékes helyen kellő eréllyel képviselné érdekeiket és megszerezné a régén várt „akreditív speciálét”, amelynek leküldésére hiába meneszti az egyik táviratot a másik után, mert az ország minden részéből beérkező sürgető táviratokat ugyszólván fizikai lehetetlenség átolvasni és azokra válaszolni.

Az aradi állami nyugdíjasoknak egy huszonöttagú deputációja jelentkezett ma délelőtt Serban György dr. megyei prefektus előtt. A küldöttség vezetője, Bárdosi Demeter nyugalmazott ezredes megrázó szavakkal tárta fel a megyei adminisztráció vezetője előtt az aradi nyugdíjasok nyomorát, akik egy fillér nélkül maradtak a tél közepén és sem tüzfájuk, sem betevő falatjuk nincsen, mivel hosszú hónapok óta az állam nem folyósítja régén megszolgált illetményeiket. A küldöttség vezetője kérte a prefektust, hasson oda, hogy az aradi pénzügyigazgatóság még e hónap elején kezdje meg a nyugdíjak folyósítását.

Serban György dr. kijelentette a küldöttségnek, hogy teljes mértékben átérzi a nyugdíjasok jogos túrelmetlenségének jelentőségét. Tudomása szerint — mondotta — Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelő éppen a nyugdíjasok illetményeinek folyósítása ügyében tartoz-

odik jelenleg Bucurestiben, hogy a pénzügyminisztériumban megsürgesse a kiutalásokat. Amennyiben azonban napokig késne még, úgy a megyei prefektus interveniál a pénzügyigazgatóságon a kifizetések megkezdésének érdekében.

A nyugdíjasok küldöttsége tudomásul vette a megyei prefektus ígéretét és egyben elhatározta, hogy szombaton újra jelentkeznek. Addig is tervbevétték, hogy küldöttségileg kéri fel Aradváros vezetőjét, Radu Cornél dr. interim-bizottsági elnököt is, hogy intervenciójával támogassa a nyugdíjasok érdekeit. Értesüléseink szerint az aradmegyei állami nyugdíjasok szombaton reggel kilenc órakor találkoznak újra az aradmegyei prefekturának épülete előtt, hogy minél számosabban jelentkezzenek újra a megyei prefektus előtt.

Színház — Irodalom — Művészet

Filharmonikus-koncert

A filharmonikusok csütörtöki koncertje a szépen sikerült, emlékezetes hangversenyesték közé számítható. Már az élénk érdeklődésen, díszes külsőségeken (estélyi ruhás hölgyek tömege) is meglátszott az a szimpátia, mely a régen nem hallott népszerű filharmonikusainknak szólt. Ismét igazolva láttuk azt, hogy az aradi filharmonia hivatása magaslatán álló együttes, amely a zenekultura ápolásával igen fontos szellemi szükségletet elégít ki. Külön dicséret illeti ezuttal a filharmonia vezetését is, mely igazi kulturakarással, fáradozást és anyagiakat nem kímélve, nagyvonalu és előkelő műsort állított össze. Az est orkeszter-erőpróbája Tschaikowsky: IV. szimfóniája volt, ez a szláv lélek szertelenségeit, melankóliáját és izzó temperamentumát egyaránt tükröző hatalmas alkotás. Ugy a vonósok, mint a fuvósok is sikerrel oldották meg nehéz, de hálás feladatukat. Ugyancsak a karmester és zenészek számára nagy igényeket támasztó Gluck: „Iphigenia” nyitányt szigoruan a klasszikus stílus megőrzésével, gördülékenyen és a részletek megfelelő árnyalásával juttatták érvényre. Az est sikerének középpontjában Weill Magda hegedűművész állott. Energikus, szinte férfias játéka, a vonója alól kiáradó hangzásbeli szépségek kimeríthetetlen gazdagsága, mind differenciáltabbá váló felfogása minden alkalommal újra s újra lenyűgöznek. Lalo: Symphonie Espagnol-jának egyetlen vonása nem halványult el, úgy a meleg lirai, valamint a bravuros részleteket eszményien megformált, tökéletes interpretációban hozta ki. Külön dicséret illeti Bobescu karnagyot is az előadóművészt respektáló művészi alkalmazkodó orkeszterkíséretért. Bobescu Jean már egy alkalommal dirigálta az aradi filharmonikusokat, de a mostani nagybbszabású koncert sokkal tágabb és hálásabb lehetőségeket nyújtott széleskonceptióju, szuggesztív dirigensi képességei kifejtésére. Lendülettel, lélekkel telt vezetése magával tudta ragadni a zenekart, de a közönséget is. Itt kell megemlékeznünk a szerényen háttérben dolgozó Scherhagz Ernő dirigensről is, aki az orkesztert koncertértette tette. Dr. Sz. K.

* Szombaton éjjel: Tyukketrec. A mai anyagi gondoktól sújtott világban, valóságos felszabadulást jelent, ha két-három órára fel tudunk egy kissé olvadni az érzékekre ható humorban. A Tyukketrec sikamlós témájánál fogva, csak felnőtteknek szánt darab, ezért az éjjeli előadást is csak felnőttek látogathatják. A női főszerepet Bárdi Teréz játssza.

A velencei kalmár

Hosszu évek óta ma este hangzott el először Shakespeare-dialogus az aradi színpadon. Shakespeare nagyhatású, izgalmas érdekességű tragikomédiáját, a „Velencei kalmár”-t hozta ki a Janovics-társulat kitünő prózai együttese. Az előadás valahogy ünnepi elfogódottságot varázsolt a színház falai közé s ez az elfogódottság úgy a sajnós, csekélyszámú közönségen, mint a szereplő színészen is urrá lett, azonban az előadás nivóját nem rontotta. Mint ahogy a Shakespeare-szüzsé egész felépítése Shylock körül tömörül, úgy tartotta össze a deklamálástól kissé elszokott prózai együttest Fekete Mihály briliáns játéka.

Kaszab Anna Porciája határozott, egyéni és rendkívül impozáns. A klasszikus drámai hősnők és a modern felfogású vigjátékszínésznő között nagyon ügyesen tartotta meg az egyensúlyt. Bárdi Teréz Jessica finom, halkszavu szerepét rendkívül sok érzékkel domborította ki. Bárdos Klári velencei Madonna-képekre emlékeztető bájos figurája kelemes hatást keltett. Forgács mint Antonio, a velencei kalmár a töle megszokott rutinnal vitte szerepét. Bassanio Balázs Samu alakításában tisztán csengő deklamálással rokonszenves, megnyerő világitást kapott. Erősen kiemelkedett az együttesből Tasnády Andor Gratiano szerepében. Barsi Ödön mint Lorenzo szimpatikus hőszerelemes volt, míg Jávör Alfréd néger hercege erőteljes alakítás volt. Nyerges Ferenc Tompa Sándor és Tóth Elek járultak még hozzá az előadás nívós sikeréhez. A közönség hálás tapsokkal honorálta a színészek lelkes játékát.

* Színházi műsor. Péntek: Feketeszáru cseresznye. Hunyadi Sándor szenzációs sikert aratott színműve. Délutáni mérsékelt helyárrakkal. Sorozatszám: 61. Szombaton délután: Román előadás. Este: Harapós férfi. Komjáthy—Emőd Tamás és Török Rezső óriási sikerű ujdonsága. Kaszab Anna, Major Kató, László Andor, Felbő Ervin felléptével. Bérlet 15. számú A. Sorozatszám: 62. Éjjel negyed 12-kor: Tyukketrec. Bohózat. Csak felnőttek számára. Nagyon olcsó mozihelyárrakkal. Sorozatszám: 63. — Vasárnap délután 3-kor: A torockói menyasszony. Indig Ottó óriási hatású színjátéka. Váró Anni felléptével. Nagyon olcsó mozihelyárrakkal. Sorozatszám: 64. Vasárnap délután fél 6-kor: Feketeszáru cseresznye. Délutáni mérsékelt helyárrakkal. Sorozatszám: 65. Vasárnap este: Harapós férfi. Operettujdonság, másodszer. Kaszab Anna, Major Kató, László Andor, Felbő Ervin felléptével. Sorozatszám: 66.

* Feketeszáru cseresznye ma ismét műsorra kerül. Hunyadi Sándor kitünő színpadi alkotása, amely néhány héttel ezelőtt sorozatosan zsúfolt házak mellett került bemutatásra, ma este mérsékelt délutáni helyárrakkal kerül műsorra. A színház igazgatósága ezzel a jelentékeny helyárrámsékléssel óhajtja lehetővé tenni, hogy azok is, akik eddig még nem tekintették meg a darabot és azok is, akik másodszer is meg akarják tekinteni, könnyűszerrel kielégíthessék igényüket.

* Mozart-emlékünnepe délután 5 órai kezdettel az Iparos Otthonban, a Német Kulturgylet rendezésében. Közreműködnek: Fiedler Klári cselló-művész, aki Mozart B-dur szonátáját adja elő, zongorán kíséri: F. Molnár Erzsébet zongoraművész. Dr. Eck temesvári zenetanár, Mozartot, mint 8 éves zeneszerzőt fogja méltatni, valamint Mozart-dalokat énekel, Klops Frigyes zongorakíséretével. Gellen Lilly urnő énekszármokat ad elő, zongorán kíséri: Kaletzky Vilma zongoratanárnő. Klops Frigyes Mozart-dalait Neumann Walter kíséri zongorán, aki önálló zongora-szólvál is igazolja majd tudását és előadóképességét. Zongora-quartetben szerepelnek: Hillier Baba zongora, Mayr Angela hegedű, Mayr Mária brácsa és Schmarada Emán (Ujradó) cselló. Belépődíj nincs.

* A színház vasárnapja. Vasárnap három előadás is lesz a színházban. Délután három órai kezdettel Indig Ottó óriási hatású színjátéka, A torockói menyasszony kerül műsorra, hat órakor a Feketeszáru cseresznye, este pedig a szezonlágernek ígérkező Harapós férfi. Az első előadás nagyon olcsó mozihelyárrakkal, a második délutáni mérsékelt helyárrakkal van műsoron.

Halálos szerencsétlenség a Körösön, Kisjenő mellett

Egy tutaj a hidlábak ütődött és hét tutajos a vízbe esett — Hat megmenekült, egy tutajos a vízbe fulladt

Kisjenőről jelentik: Megrázó szerencsétlenség híre érkezett ma meg Kisjenőről az aradi csendőrparancsnokságra. A szerencsétlenség a Körösön játszódott le, amelyet az utóbbi hetek eszései jelentékenyen megdagasztottak.

Egy tutaj haladt lefelé a Körösön, Kisjenőn keresztül. A tutaj, amelyen hét Sintea községbeli paraszt tartózkodott, oly gyorsan haladt a megáradt folyón, hogy nem tudták rendesen kormányozni és ennek következtében nekivágódott a kisjenői hid lábának. Az összeütközés következtében a tutaj izzé-porrá zuzódott, a rajta lévő hét ember pedig uszással igyekezett életét megmenteni. Hat tutajosnak sikerült is, kiusznia a partra, a hetedik azonban, Ferenc Tódor színtei lakos, a Körös hullámai között lelte halálát. Holttestét még nem találták meg. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért terhel-e valakit a felelősség.

Rejtélyes haláletet Pécskán

Az ügyészség elrendelte a boncolást.

Ma jelentették az aradi ügyészségnek, hogy a kora reggeli órákban Bodrogan Eftim, 48 éves pécskai lakost házában udvarán holtan találtak. A csendőrség jelentése szerint a holttest fekvéséből, valamint a körülményekből arra lehet következtetni, hogy gyilkosság történt, a jelentés alapján tehát az ügyészség elrendelte a holttest feboncolását. Gutuhoju ügyész, valamint dr. Bradean Athanaz, a törvényszéki orvos helyettese holnap reggel szállnak ki a helyszínre, a vizsgálat bevezetése, illetve a boncolás megejtése céljából.

Ma megnyílt

a

TEXTIL CENTRÁL

a következő
eddig még nem létező
olcsó árait alant közli:

	Lej		Lej
1 mtr. Mosott vászon, fehér	16	1 mtr. I-a Tennis flanel	20
" Chiffon 80 cm, széles	20	" Cérna barchet	39
" I-a minőségű vásznak	25-32	" I-a Goldberger flanel	49
" Lepedő vászon 140 cm.	55	" Goldberger mosóbársouy	85
" Paplan lepedő 180 cm.	98	" I-a minőségű kartonok	27
" Ing zephirek	17-24	" Mosó delainok	28
" I-a Zephir mosott	30	" Damaszt törölköző	25
" Cérna kanavász	30	1 drb. fehér ajouros abrosz	140
" Nadrág köper	35	1 drb. Színes abrosz	120
" Combine batiszt színes	30		

TOVÁBBÁ FÉRFI- és NŐI SZÖVET MARADÉKOK FELTÜNŐEN OLCSÓN KAPHATÓK

SPORT KÖZLÖNY

Az új költségvetésben csak 13.500 lej van beállítva sportcélokra Játék-e a sport, vagy kultúra?

Bucurestiből jelentik: Románia 1932. évi költségvetését összeállították. A 25 milliárdos költségvetésben a közegészségügyi és népjóléti tárca egyik alrovatában szerényen húzódik meg egy tétel: Sport..... 13.500 lej. Amint a büdzsé nyilvánosságra került, a közegészségügyi minisztérium sportbiztosai megrémülve rohantak a költségvetési bizottsághoz magyarázatért, mert sportcélokra az illetékes minisztérium több mint 60 millió lejnek beállítását kérte 1932-re. A pénzügyminisztériumban ekkor a költségvetési bizottság tagjai és az egészségügyi minisztérium megbízottai között a következő épületes párbeszéd játszódott le:

— Mit kérnek? Sportcélokra pénz? Ah, igen, játék!

— Nem játék, hanem kultúra, az egész ország érdeke, jövőnk záloga.

— Sajnáljuk, de ilyesmire nem adhatunk pénzt. Most nem a játék, hanem a munka korszakát éljük. Irodaátalányokra kiutaltunk 13.500 lejt...

És szóba sem állottak többé a sportdelegátusokkal. A kultúrtárcaiban azonban csak egy rovatban 20 millió lej van előirányozva a bucaresti-i és kolozsvári operák támogatására...

Senki sem irigyelheti az operáktól a milliókat, de akkor, mikor a sport milliók ügye és az egész ország közérdeke és kulturájának csalhatatlan fokmérője, szinte szégyeljük leírni ezt a neveléses számot: 13.500 lej...

Ennyit áldoz egy évre a kormány Románia sportjáért, állampolgárainak fizikai és ezzel kapcsolatos lelki kulturáltságáért. 13 ezer 500 lejből kell, hogy fenntartsa magát több mint tízféle sportszövetség, ezeknek főszövetsége, alszövetségei, a különböző testnevelési

intézetek, sőt ebből kell, hogy jusson az egyesületek támogatására is.

13.500 lej. Ez a szám önmagáért beszél. Szomorúan, nagyon szomorúan. Arról, hogy jövőre sportéletünk teljesen magára lesz utalva és sehonnan sem várhat segítséget. Sem az államtól, sem a közönségtől. Kormányunk halálra ítélte a sportot is és egy illúzióval ismét szegényebbek lettünk.

Vajjon mi következhet még sorra? (—)

Kereskedelmi utazó lett a volt angol légügyi miniszter

Mivel foglalkoznak a parlamentből kibukott angol politikusok? — Akik visszakapták régi állásukat és akik foglalkozás nélkül maradtak

Londonból jelentik: Azok a szociálista politikusok, akik az utolsó választások eredményeként kibuktak a parlamentből, fokozatosan visszatérnek eredeti foglalkozásaikhoz.

Igy Clynes, a volt belügyminiszter, újra visszakapta régi állását a városi tisztviselők szakszervezeténél.

Henderson volt külügyminiszter és Greenwood volt közegészségügyi miniszter a Labour-Party központi irodájában dolgoznak.

Alexander, az admirális volt első lordja most a szövetségi mozgalomhan tevékenykedik.

Miss Bondfield, a volt közmunkügyi női miniszter, szakszervezeti alkalmazott lett.

Less-Smith volt postaügyi miniszter ma a közgazdasági főiskola tanára.

Graham volt kereskedelmi miniszter, már

O A Transilvania—ATE-mérkőzésnek a sötétség miatt elmaradt nyolc percét vasárnap játszik le. A félbeszakadtáig a mérkőzés eredménye 0:0 volt. A hátralévő nyolc percen belül, mindkét csapat megszerezheti a két pontot jelentő gólt.

O Az Olimpia—Gloria bajnoki mérkőzést vasárnap játszik le az AAC-pályán. A derby jellegű bajnoki mérkőzés iránt máris nagy érdeklődés nyilvánult meg. Ezen a meccsen fog eldőlni az őszi bajnokság elsősége és így érthető az a nagy előkészület, amelyet a rendező Olimpia tesz.

O Lupsa Coriolánt, az ismert sportszakértélyt, aki évekig a Gloria-CFR-nek volt az igazgatója, a napokban az Olimpia beválasztotta vezetőinek sorába. Az Olimpia valóban értékes embert nyert a szimpatikus Lupsa személyében.

hetek óta egy tőzsdebizományos irodában dolgozik. Montague volt légügyi miniszter újra kereskedelmi utazó lett, eddig azonban csupán egy harisnya-gyártól kapott megbízást.

Tom Shaw volt hadügyminiszter teljesen visszavonult a politikától és titkári állást vállalt a pamutszövő munkások nemzetközi szövetségénél.

A volt képviselők közül az egykori vasutasok nyerték vissza legkönnyebben állásukat és most mint mozdonyvezetők és pénztárosok dolgoznak. Sokkal nehezebb az egykori bányászok és tanítók elhelyezkedése, az ezekben a foglalkozási ágakban uralkodó tulprodukciónak miatt.

Anyagilag a legjobban a szélső baloldali Wise volt képviselő járt, akit a szovjet külkereskedelmi népbiztossága londoni szakértőnek és igazgatójának nevezett ki.

Olcsó, jó és szép bundák

mérték után a legujabb modellek szerint

NEULÄNDER E. szücsnél
FISCHER ELIZ - palota.

Szörmék legolcsóbb beszerzési forrása,
CONSUM RT. TAGJA.
Szombaton csak este nyitva

A pápa nem hajlandó a Népszövetség tagjai sorába lépni

A Vatikán feltételei — Miért nem csatlakozhat a Vatikán a Népszövetséghez? — Róma és Genf együttműködése —

Bécsből jelentik: A „Die schönere Zukunft“ című katolikus folyóirat, vatikáni forrásból a következőket jelenti: Évek óta foglalkoztatja a politikai közvéleményt, különösen Franciaország és Belgium hivatalos tényszerzőit az a kérdés, hogy milyen módon volna lehetséges a Szentszék és a Népszövetség kölcsönös együttműködését megvalósítani. A római kuria mindaddig hivatalosan nem foglalt állást ebben a kérdésben és arra nézve sem nyilatkozott, hogy a Vatikán voltaképpen milyen természetű együttműködésre volna hajlandó a genfi Népszövetséggel. 1931. május elején a Cité Chrétienne hasábjain hosszabb cikk jelent meg, amely ezzel a sokat vitatott kérdéssel foglalkozott és amely mértékadó körökből vett információ alapján megállapította, hogy a katolikus anyaszentegyház feje, **XI. Pius pápa, személy szerint nem hajlandó a Népszövetség tagjai sorába lépni.**

Yves de la Briere atya egyik legutóbb megjelent, nagy érdeklődést keltett művében a leghatározottabb formában fejteti ki, hogy a Szentszék Atya a maga részéről nemcsak nem hajlandó a genfi Népszövetség tagjaihoz csatlakozni, hanem a hírneves testület esetleges ilyen természetű ajánlatát minden körülmények között elutasítja. A pápának ez az elhatározása teljes mértékben megérthető, hiszen ha a Szentszék valóban csatlakozna a Népszövetséghez, szükségképpen azonosítania kellene magát a szövetség többi tagjaival, egy színvonalra kerülve ilyen módon az európai és tengerentúli államok nagyrészével. Mindez nem jelentene kevesebbet, mint a pápának önkéntes lemondását a népek és nemzetek sorában elfoglalt és őt minden körülmények között megillető különleges méltóságról, egyben pedig áthidalását az egyházi és világi méltóságok közötti határvonalnak.

Köztudomású, hogy a Vatikán és a világi kormányok tekintélye között természetesen különbség áll fenn, amely bármilyen természetű összehasonlítást kizár. Szó sem lehet tehát

Holnap döntenek az aradi villanyáram fölött

Az interimár-bizottság érdekes tárgysorozata.

A városi interimár-bizottság pénteki ülésén több érdekes tárgysorozati pont szerepel, amelyek közül a vágóhídi új árszabályrendelet ismertetése emelkedik ki. Ugyancsak ezen az ülésen készül letárgyalni az interimár-bizottság a városi villanyüzemmel kötendő végleges megállapodás szövegét is.

Amint az **Aradi Közlöny** már ismertette, a megállapodás a város vezetősége és a villanyüzem igazgatósága között elvben már létrejött. Eszerint a villanyüzem-igazgatóság 50 banival csökkenti a következő évben a villanyáram kilowattontkénti egységárát és egyben vállalja annak az új földalatti áramvezetékek a felállítását is, amely a főternek a korzival átellenes sorát lesz hivatva normális világításul ellátni. Az elvben létrejött egyezményes ár alakulásának képlete: 6.50 lej—3 lej—6 lej, amely mennyiségekből az első tétel egy állandó szám, a második a munkaderek és a harmadik a szénárak alakulásával egyenlő arányban változhatnak.

Az interimár-bizottság pénteki ülésén az egyezmény végleges szövegének megszavazására kerül sor azokkal a kisebb jelentőségű proposíciókkal együtt, amelyeket az aradi villanyüzem igazgatósága pótlólag még hozzáfűzött híván a végleges megállapodásokhoz.

arról, hogy a Vatikán jogilag egyformán volna elbírálható bármely más állam kormányával. Ettől eltekintve, azonban gyakorlati okok is lehetetlenné teszik a Vatikánnak a Népszövetséghez való csatlakozását. A Népszövetségi egyezmény 16. szakasza ugyanis arra kötelezi a tagállamokat, hogy azonnal szakítsanak meg minden kapcsolatot olyan állammal, amely a Népszövetség határozata ellenére hadat visel, vagy akár csak hadat üzen. Nyilvánvaló, hogy ilyen kötelezettséget a Vatikán nem vállalhat.

Különös tekintettel arra, hogy a Vatikán még félhivatalos formában sem helyezhet súlyt a Népszövetségnél való külön képviselőre, a két fórum között **legfeljebb időleges együttműködésről lehet szó, amelynek célja bizonyos határozottan körvonalozott kérdések tisztázásában áll.** Legelsősorban a felekezeti kisebbségek helyzetének ügye, továbbá a mandatárius területeken tevékenykedő hittestők jogi helyzete, valamint az éhínség vagy járványok által sújtott országok lakosságának segélyezése képezhetik a Vatikán és a Népszövetség közötti eszmecsere tárgyait.

Feltűnéstkeltő letartóztatások Kisjenőn

Akió az adócsökkentésért — A kisjenői csendőrség őrizetbe helyezte az akció vezetőit — Jelentés az aradi csendőrpáncsnokságon — A parancsnokság elrendelte a letartóztatottak szabadlábra helyezését

Feltűnéstkeltő letartóztatások történtek a mai nap folyamán Kisjenőn. A letartóztatások tulajdonképpen kortörténeti dokumentumául szolgálhatnak a mai gazdaságilag katasztrófális helyzetnek, amely lépten-nyomon a különösebnél-különösebb eseteket hozza magával. A nemmindennapi ügy főszereplői **Memete Todor** általánosan ismert, jómódu földbirtokos, továbbá **Topa János** és **Carpas Demeter**, ugyancsak kisjenői illetőségű gazdálkodók.

Az eset előzményei közé tartozik, hogy a nyomasztó gazdasági válság Kisjenő község lakosságára ólomsúlytal nehezedik. Napirenden van, hogy egzisztenciáik jutnak koldusbotra, kereskedők bezárik boltjaikat és a gazdálkodók porájja előtt megerdül a végrehajtó dobja. Ez a katasztrófális helyzet hozta magával, hogy a lakosság körében mozgalom indult meg az elviselhetetlen adóterhek részleges csökkentése érdekében. Az utóbbi napokban a mozgalom döntő stádiumba jutott, elhatározták, hogy kérni fogják a községi adó eltörlését, a lakosság kérelmét írásban is megformálják és azt felterjesztik, ha kell, a legfelsőbb fórumokig is.

A kisjenőiek ezt olyképen gondolták megvalósítani, hogy köriratot szerkesztenek meg, amit azután aláíratnak a község összes lakóival. A körirat ügyét a község egyik közismert embere, **Memete Todor**, továbbá **Topa János** és **Carpas Demeter** gazdálkodók vették a kezükbe, megszerkesztették a köriratot és megkezdtek annak köröztetését is a lakosság között.

A mozgalom azonban tovább nem juthatott, mert a kisjenői csendőrségnek a fülébe jutott az eset és, hogy a komolyabb feileményeket meggátolja, a mozgalom három vezetőjét: **Memete Todort**, **Topa Jánost** és **Carpas Demetert** tegnap előállították és megkezdtek kihallgatásukat.

Az előállított három ember kihallgatása során előadta, hogy a mozgalom távol áll minden rendbontó tendenciától és csupán az adóterhek enyhítését célozza. **Kihallgatásuk után a csendőrség mindhármukat letartóztatta.**

Az általánosan ismert, jómódu kisjenői gazdálkodók letartóztatása a község lakosság körében kinos feltűnést keltett, minthogy nem tartották valószínűnek, hogy a három ember valamilyen illegális cselekedetre szánta volna rá magát. A kisjenői csendőrség az esetet jelentette az aradi csendőrpáncsnokságnak, amely úgy intézkedett, hogy a lefoglalt köröztetést hozzák be az aradi ügyészségre, a három gazdálkodót pedig, minthogy fogvatartásukat semmi sem indokolja, bocsássák szabadon. A mai nap folyamán ez meg is történt.

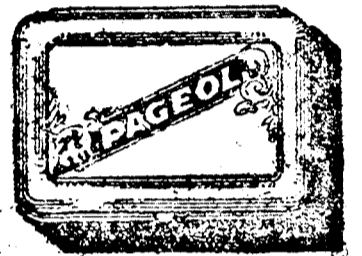
Az érdekes ügy egyetlen bűnjelét, az adócsökkentési mozgalom köröztetést minden valószínűség szerint holnap átteszik az ügyészségre, amely át is veszi a csendőrség szerepét a mozgalom kivizsgálására.

Titkos betegség

Nincs elegendő szavunk annak az előtérnek, a visszautasításra, amely a nemi szervek, a húgyhólyag és az ezzel összefüggésben levő szervek betegségeit „titkosaknak” minősítik. Ennek az újszemremlenek átkos következményét egyaránt kiszámíthatatlannak úgy az egyénre, mint a fajra nézve.

Ezzel szemben gyors cselekvésre van szükség. A PAGEOL, a húgy-antiszeptikumok legerősebbje, enyhíti a fájdalmakat, megszünteti a folyást, csökkenti a prosztata gyulladást. A PAGEOL azonnali javulást idéz elő és egyaránt erőteljes valamint döntő kezelési módszert képez.

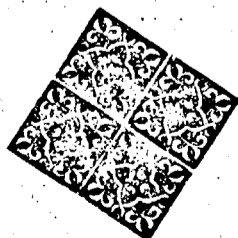

PAGEOL

Az Aradi Közlöny

lőtéri kiadóhivatala

Bul. Regina Maria 19., a Minorita-templommal szemben. Telefon 151.

Aporhirdetéseket este 9 óráig elfogadjunk.

Széna, here, szalma
Boros Jenő szénaüzletében
 v. Orvár-tér és Hajó-u. s. Telefon 591.

Vásároljunk közvetlen termelő-
 től **vagon tételben** nagyon
 olcsó

tűzifát

Aradhoz közel fekvő állomásról.
 Felvilágosítással szolgál és ren-
 deléseket elfogad

Gerő Sándor

Arad, Str. Oiorogaria 6. Vócsay-u.
 Kereskedőknek árkedvezmény!

Üzletünket megkisebbitettük

és feltorlódott árainkból nagy

KARÁCSONYI VÁSÁRT

rendezünk.

Porcellánok, kristályok, étkezésszervizek, tüveg-
 szervizek, evőeszközök, modern képkeretezés,
 mindennemű használati és dísz tárgyak.

M. FISCHER

üvegnyáruháza
 Fehér Kereszt
 épület.
 Telefon sz. 390.

Mélyen leszállított árak!

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Magyar pénzarisztokraták a tőke
A diszkrét liechtensteini hatóságok nem árulják el a neveket — Az élelmes János fejedelem — Az európai államok egységesen akarnak fellépni a fejedelemség ellen

Bécsből jelentik: Az Aradi Közlöny beszámolt már a világgazdasági válságnak arról az érdekes tünetéről, hogy az utolsó hónapokban valóságos tökeváándorlás folyt Németországból és Ausztriából, Liechtenstein hercegségbe. A hercegséget ugyanis Nyugat-és Középeurópa pénzfejedelméi, vagyontermelési terveik megvalósítására, kiválóan alkalmasnak találják, minthogy a törpeállamban az adó egészen minimális, a lehető legkönnyebb állampolgárságot szerezni és a holdingtársaságok bejegyzése semmiféle akadályba nem ütközik.

A miniatűr Liechtenstein fejedelemség, nemkülönben liliputi fővárosa, Vaduz, valósággal zsufolva van idegenekkel. Eddig erről a jelentéktelen kis vasuti állomásról az átutazó csak annyiban vett tudomást, hogy két frank átutazási illetéket kellett fizetnie. Most minden egyes vonatról utasok szállnak ki és élénken érdeklődnek aziránt, hogy hol lehet megszálni. A néhány vaduzi kis vendégfogadó állandóan zsufolva van és az ideérkező idegenek boldogan szállnak meg a legkisebb és legkedveltebb berendezett magánlakásban is. Aki Vaduzba jön, az mind menekülni igyekszik hazája nagy adói alól.

A Liechtensteinbe jövő „vagyontermékek”nek nem kell egyebet tennie, mint bejegyeztetni a vaduzi céghivatalban egy holdingtársaságot és akkor már megszabadul mindenféle jövedelmi- és vagyonszármazéki adóktól, csak éppen Liechtenstein hercegség minimális adóit kell fizetnie. Az alapítók nagyságára és valutájára semmiféle korlátozás sem áll fenn, a cégbejegyzés mindenféle nyelven történhetik, egy személy is alapíthat részvénytársaságot és ugyanaz a személy lehet az egyetlen igaz-

gatótag is. Mindezt pedig a legnagyobb titokban is tarthatja, mert a vaduzi cégjegyzék ugyan nyilvános, de abba csak azok tekinthetnek bele, akik hitelesen ki tudják mutatni, hogy érdekeltükük van, az illető vállalatnál. János herceg, a kis ország feje az, aki rájött arra, hogy államának nagy jövedelmet jelent az is, ha a legminimálisabb adófizetéssel csábítja oda azt a külföldi tőkét, amely már eddig is utat és módot keresett a hazájabeli nagy adók elől való menekülésre. A különböző könnyítések eredményeképp, ma egész gyárakat és ipari vállalatokat lehet átszítani Liechtenstein fejedelemségbe. Ezeknek a vállalatoknak az eladását is rendkívül megkönnyíti a hercegség adótörvénye, mert a részvények eladása után, csak egy ezrelék illetéket szed és ennek is elengedi a felét, ha az üzletet külföldön kötötték.

A magyarországi pénzarisztokraták közül szintén szép számmal kerültek ki ujdonsült liechtensteini állampolgároknak. A legreggeli közöttük Fuchs Leó, a Magyar Kender-, Juta- és Lenipar r.-t. elnök-vezérigazgatója és nagyrészvényese. Érdekes nevek még a listából Deutsch Mór, Nimiss Albert, a Szegei Kenderfonógyár igazgatója, Tauszig Sámuel textilgyárpáros és még sokan mások, akiknek nevét a diszkrét liechtensteini hatóságok nem árulják el. Minthogy ezek a vagyonszármazékok Európa minden államának kiencstárát érzékenyen sújtják, bizonyos, hogy az érdekelt európai államok egységesen fognak fellépni János fejedelem élelmes országgal szemben, hogy korlátozó és megszorító intézkedések életbeléptetésére kényszerítsék.

Egy bizottság intézi a Magyarországra és Ausztriába irányuló élőállat- és tűzifa-export elszámolásait

Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala mellett — mint a hírek arról beszámolnak — egy bizottság alakult. A bizottság rendelkezése az lesz, hogy bevezesse a kompenzációs rendszert a Magyarországgal és Ausztriával szemben fennálló román kivitel és behozatal elszámolásainak lebonyolítására.

Ennek a clearing-intézetnek a megalakulása különösen a Magyarországra felé irányuló faexport szempontjából bir nagy fontossággal. Az export-

Orák és ékszerárak legolcsóbb beszerzési forrása
FOGEL cégnél Bul. Reg. Ferdinand 11
 Óra u. m. ékszerjavításokat precízen és határozottan eszközöl.

Megnyilt a keleteurópai agrár-értekezlet Szófiában

A bulgár földművelésügyi miniszter az értekezlet elnöke

Szófiából jelentik: Ma a bulgár fővárosban megnyilt a keleteurópai agrárértekezlet, amelyen Sisesti földművelésügyi miniszter, román delegátus javaslatára Gicseff bulgár földművelésügyi minisztert választották meg elnöké. Magyarországot Mayer államtitkár képviseli az értekezleten.

= Előadások a világválságról a kereskedők-nél. Az Aradi Kereskedelmi Testület gyökerénél fogta meg a legégetőbb gazdasági panaszok ügyét, amikor a vasárnap kezdődő előadás-sorozatában összefüggő és tudományosan átgondolt képet rajzolt a helyzetről, az okokról, amelyek idevezettek és a megoldási lehetőségekről, amelyek visszavezethetnek a gazdasági rendbe. A kiváló előadók egész sora áll készen a Testület felkérésére, hogy ezekben a kétségbeesetten reménytelen napokban a kitartásra és munkára biztató hitet hozzák nemcsak a kereskedőknek, hanem minden polgárnak. Éppen ezért a Testület elnöksége szívesen hív meg ezekre a sorozatos előadásokra minden kereskedő mellett, akár tagja az egyesületnek, akár nem, minden iparost, minden érdeklődő polgárt. Az előadások helye a Kereskedelmi Testület nagyterme, az Aradi Általános Takarékpénztár házában. Kezdeté pontosan 11 órakor. Első előadó: Vigyázó László mérnök, az Astra vagongyár vezérigazgatója, akinek átfogó tanulmánya a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot.

Francia sajtkülönlegességek érkeztek!

Regina-Trainon és Normandia „Camembertek”, Brie és Dobos Rocquefort. Továbbá: Schweici és Magyar sajtkülönlegességek, olcsó árakon.

„Aromát”

Tejtermék Speciális üzlet és üzem,
 Calea Banatului 3.

töröknek ugyanis eddig súlyos gondot okozott az, hogy az általuk szállított fa árát a magyarországi devizakorlátozás következtében nem kaphatták meg. Az Ausztria felé irányuló exportot tekintve, a kompenzációs rendszer bevezetése az élőállat-exportörökre nézve fontos, minthogy az élőállat-export az ausztriai devizakorlátozás folytán bennült meg. A clearing-intézmény létesítésével ugyancsak a faexport, mint az állatkivitel problémája egyszerűbben megoldást nyer.

Rádió műsor.

Romániai Műsüműtás.

PÉNTEK, DECEMBER 11.

Budapest. 13. Gramofon. 19. Rádiózenekar. 20.40. Gramofon. 21. Massenet: „Manon“ című operája. — Budapest. 10.15. A Meidinger szalonzenekar hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. zempléni Müller Jóska és cigányzenekarának hangversenye. 5.10. Novellák. 6. „Hogyan lehet helyesen és jól tanulni“. 6.30. Hangverseny. 7.40. Gyorsíró tanfolyam. 8.10. Lusossy István tárogatószámai. 8.45. Limanovi emlékműnépély. Majd Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropol-szállóból. — Bécs. 12.30. Bruner-négyes. 13.45. Gramofon. 14.10. Gramofon. 16.55. Richter Christa Schubert: D-dur szonátájából játszik Unnatiató kezdő hegedűsöknek. 18. Pauscher-zenekar. Táncczene. 22.45. A népoperai zenekar játéka. 23.30. A Canada-Band a Parkring-kávéházból. — Belgrad. 12. Rádiózenekar. 13. Harangszó. 13.05. Nemzeti dalok. 13.30. Gramofon. 16.45. Gramofon. 18.30. Harmonika és hegedűverseny. 19. Kávéházi zene. 23.20. Rádiózenekar.

Hellsberg. 12.45. Szórakoztató zene. 20. Kanári madarak füttyüinek. 20.20. Olasz dalok. 21.15. Kamarazene. Utána: Hangverseny. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 14.30. Magyar hírek. 15.30. Táncczene. 19.40. Juhász: Mesék a magyar gyermekeknek. Prága. 13.15. Gramofon. 18.05. Vonósnygyes. 20.20. Ária- és dalest. 21.10. Az 5. szimfónia fuvószenéje. 22. A rendőrzenekar olasz hangversenye. — Róma. 18.30.

Könyvi zene. 20.50. Gramofon. 22. Sappé: Boccaccio c. operettje. — Varsó. 16.50. Gramofon. 18.25. Szórakoztató zene. 21.15. A fülharmonikusok hangversenye. 24. Jazz. — Záháb. 13.30. Német Mária és Rozsnyó Kálmán koncertje.

SZOMBAT, DECEMBER 12.

Budapest. 13. Gramofon. 18. Siba-csán-zenekar: Könyvi és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Seidmann szakszofonművész modern zenéje. 21.35. Latescu előadóművész. 22.25. Román dalok. — Budapest. 10.15. A rádió házi kvartettének hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. Balalajakzenekar hangversenye. 5. Gyermekjatszóra. 6. A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása. 6.45. Kárpáth Zoltán magyar nótákat zongoráztat. 7.30. Mit űzen a rádió. 8.15. Lehár-operett részletek. Gramofonhangverseny. 8.45. Milstein Nathaniel hegedűestje. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 12. A Postászenekar hangversenye. — Bécs. 12.30. Machek-zenekar. 14.45. Gramofonlemezek. 16.45. Nagy bécsi operanékesek a muliból. 18.15. Pöner fuvószenekar. 20. A számbanikusok olasz hangversenye. 21.30. Offenbach: Fortunio dala, 1. felv. vígopera közvetítés Berlinből. 22.30. A leghíresebb művészek rádióestje. — Belgrad. 12. Gramofon. 13. Harangszó. 13.05. Rádiózenekar. 17. Kivánság-hangverseny. 18.30. Rádiózenekar. 21. Nemzeti dalok. 23.40. Jazz. — Berlin. 17.05. Régi és új magyar népzene. 17.55. Fuvószenekar. 21.30. Offenbach: Fortunio dala c. operája. — Hellsberg. 17.15. Szórakoztató zene. 20.25. Csokló-

kvartett. 21.05. Fuvószenekar. — Langenberg. 18. Hangverseny. 21. Vidám est. 22.30. Bécs. Utána: Jazz-gramofon. — Milano. 18.05. Gramofon. 18.15. Könyvi zene. 20.45. Gramofon. Utána: Táncczene. — Palermo. 22. Lehár: „Szitakötő“ c. operettje. — Pozsony. 13.35. Rádiózenekar. 15.15. Német és magyar hírek. 18. Gramofon. — Varsó. 16.50. Gramofon. 18.35. Zongoraverseny kétzongorán. 19.25. Ifjúsági hangverseny. 20.30. Gramofon. 21.15. Könyvi zene. 23.10. Chopin-művek. 24. Táncczene.

A szerkesztésért STAUBER ISTVÁN felel.

NYILTTÉK.

Joanovits Antal szücszületét a főtéri új Neumann-ház Str. General Grigorescu v. Tabajdy u. felsőli oldalára helyezte át.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznapi 4 vasárnapi 5 tel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Let. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznapi 20, vasárnapi 30 Let. A vastagabb betűvel kívánt szavak alá húzottak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszútdíjvel ellátott kérdéskérdésre válaszolunk. Ajánlatok kelzés levelek továbbítására merleleked postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

APRÓHIRDETÉSEKET ESTE 9 ÓRAIG VESZÜNK FEL

ALKALMAZÁS.

FÜSZER vagy vegyeskereskedésben járható segéd alkalmazást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 4094

FIATAL perfekt főzőnő mindenek hosszú bizonyítványokkal felvéteték. Címeket az Aradi Közlöny kiadójaiba kérek. 4091

6.50 leiert ujbor

Ugyanott szőlő, dió, aszu, vörösborok kaphatók **Strada Ioan Calvin 1. szám** Református templomnál.

LAKÁS.

HAZASPAR keres tágas üres szobát, fürdőszoba használatú, esetleg teljes ellátással. Címeket „Azonnalra“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójaiba kérek.

NETSZOBA, konyhas 1-2 emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban.

EGY-KELT és 2 szobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mesternél. 200

EGYSZOBÁS, konyhas lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: (alea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) a. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

SZÖNYEGEK, könyveszekrény, vitrin, ezüst és vitrintárgyak, könyvek, olcsón eladó, volt Fábian-u. 1., I. em. 6.

RUHAFOGAS tásból keresek megvételre jó állapotban levőt, esernyő tartóval felszereltet. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 240

ROVID, kereszthúros Óesen-féle zongora eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 4096

LEGJOBB tűzifa **LEGOLCSÓBB** árban **AUFRIEHT** fatelepen **Telefon: 69.** Calea Victoriei 1-2.

UJ ÜZLETBRENDÉZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház-mesternél.

EBÉDLŐ ÉS ÖSSZERKÖTO PERZSASZŐNYEGEK, festmények, fali vitrinek, komód, ebédítő, háló, szalonberendezések, Biedermayer szalonok, gyári szőnyegek, csillárok, női és férfi aranyórák, antik órák, storeok, függönyök, disztárgyak, széklon, tükrök, gázeschó, bundák, szőrmék, férfiruhák és kabátok, kis toalett tükrök, asztali villanylámpák, miniatürök, ezüst gyertyatartó, ezüst cukortartó, íróasztalok, ágyak, szekrények, székek, zongorák, stb. eladók. —

SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 200

NEM KELL BERAKTAROZAS ÉS KIZBLÉSI KÖLTSEGBET FIZETNIE. Helyezze el bizalommal eladó tárgyait 10 év óta fennálló bizományi üzletomben, hol eladó tárgyai gyors eladásáról gondoskodom. Sürgösen keresek keleti perzsaszőnyegeket, antik komódokat, szalonokat, szekretérekt, modern ebédítő és hálóberendezéseket, ezüsttárgyakat, briliáns ékszereket, antik órákat, ari szobabútorot, fotelokat, függöny, storeokat, disztárgyakat, stb. **SALGONE** bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-utca) Neuman-palota. 1000

Becseréljük gramophonját hálózati rádióra!

Raktáron tartunk „Blaupunkt“, „Nora“, „Saba“, „Minerva“, „Standard“, „Lumophon“ rádiókat. **Hammer Zsigmond és Fia** Bul. Regale Ferdinaad 27. (Boros Beni-tér).

Butor kiárusítási áron. Legmodernebb ebédők, hálók, Wohnzimmer potom áron, rakármegszünése miatt. — Bankbetétkönyvekre is. — Asztalznál, Gen. Berthelot No. 8. és Str. Cogalniceanu 28. szám

INGATLAN.

MAGANHÁZ 4 szoba, fürdő, vízvezeték, sone-csatorna, parkírozott udvarral. eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 4071

HÁZ ELADÓ! 2x3 szobás és 1x2 szobás lakással belvárosban. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 4092

KÜLÖNFÉLEK.

KÖLCSONT keresek. 50.000 leit biztos visszatérítésre elsőhelyi betéblázással. Válassz „Sürgős“ jellegre az Aradi Közlöny kiadójaiba kérek. 4090

ÜZLETEK.

PACTÉREN legforgalmasabb helyen vendégül árnkészlettel, elutazás miatt sürgösen átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 4095

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban.

PÖTÉREN a legforgalmasabb helyen nagy üzlethehelyiség azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban.

Beérkezett az olcsó fa **Boros Jenő** fateleperé v. Ovár-tér és Hajó-u. sarak. Telefon 59

Nagy üzlethehelyiség főtéren, a Minorita-templommal szemben **azonnalra kiadó.**

Cím az Aradi Közlöny kiadójaiban. 250

Nr. 1930—1931.

Primăria Seitin. PUBLICATIUNE.

Primăria comunei Seitin publică licitație pe ziua de 21. Decembrie 1931. pentru următoarele:

La orele 11 pentru vânzarea aior 2 tauri în bune condițiuni.

La orele 15 pentru esarendarea salet de ioc.

La orele 15½ pentru esarendarea podului plutitor. (compulii)

La orele 16 pentru asarendarea dreptului de a se încasa vamă cu ocaziunea piatului si târgului.

Esarendarea se face dela 1. Ianuarie până la 31. Decembrie 1932.

Condițiunile se pot vedea în orele oficiale la Primăria.

Garanta va fi de 5 la sută.

Dacă prima licitație va fi fără rezultat licitația a doua se va ținea la 31. Decembrie a. c. tot în localul Primăriei și la aciaas oră.

Seitin, la 24. Noembrie 1931. Primăria.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

BUDAPESTEN
az új „NEMZETI SZALLODA“
a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyílt
Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 320-30.
Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dráker részcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye.